

TE CZKA Nr 9

Dokumenty działalności Delegata Rządu i Skarbu Narodowego R.P.
w R.S.A., Andrzeja Stomistawa Jasiukowicza, 1984 - 1989 r., (1-45).

1. KORESPONDENCJA - luty 1985 - grudzień 1989, (1-11),
2. APELE Prezydenta R.P. w Londynie, K. Sabbata, (12-16),
3. SPRAWOZDANIE FINANSOWE Skarbu Narodowego
w Johannesburgu, 1984-1989, (17-33),
4. SPRAWOZDANIA FINANSOWE Skarbu Narodowego
w Londynie, 1984-1988, (34-35),
5. OKÓLNIK o Powołaniu i Działalności Rządu R.P.
na uchodźctwie, marzec 1987 r., (36),
6. DEKRET Prezydenta R.P. na uchodźctwie, (K. Sabbat),
10.10.1988 r., o Ordynacji Wyborczej do Rady Narodowej, (37),
7. KOMUNIKATY POLSKIEJ AGENCJI TELEGRAFICZNEJ (PAT),
Londyn; 03.10.1988 r., 19.10.1988 r., 02.11.1988 r.,
16.11.1988 r., 14.12.1988 r., (38-43),
8. KOMUNIKAT INFORMACYJNY Skarbu Narodowego, Londyn,
20.11.1989 r., (44-45).

12 lutego, 1985r.

W. Pan A.S. Jasiukowicz, B.Com.FCA.,
Prezes Komisji Skarbu Narodowego
na Afrykę Południową,
3 Oak Rd.,
Fairvale,
Johannesburg 2192.

Szanowny Panie Prezesie,

Dziękujemy uprzejmie za list z dn. 4 b.m.
Przyjęliśmy do wiadomości informacje dotyczące darów, które wpłynęły w połowie ub. roku, kiedy kurs Randa był wyższy, i w rezultacie wpisaliśmy wszystkie dary wymienione w liście Pana z dn. 16 ub.m. do Złotej Księgi Emigracji.

Wymienionego nazwiska pp. Moszoro nie znaleźliśmy w żadnym z Pana listów, oczekujemy wiadomości w tej sprawie.

W odpowiedzi na zapytanie Pana w jaki sposób sporządzamy finansowe sprawozdania, uprzejmie wyjaśniamy, że :

- I. w księgach rachunkowych wykazujemy w dniu wpływu pieniędzy rzeczywistą sumę otrzymaną
- II. Przy opracowywaniu sprawozdania rocznego Głównej Komisji opartego na otrzymanych sprawozdaniach Ogniw opiewających na miejscową walutę, przeliczamy wartość tej waluty na funty biorąc pod uwagę bieżący kurs. W wypadku Afryki Poł. :-
 $R.1,049.94 = \text{£}420.00 / \text{kurs } \text{£}1.- = R.2.50/$

Oczywiście to przeliczenie jest tylko teoretyczne, ale nie możemy stosować innego sposobu. Najwygodniejszym byłoby nabywanie przez Ognia funtów wkrótce po zebraniu pewnej kwoty, ale zdajemy sprawę, że to często jest trudne do wykonania, a zawsze przysparzające dodatkowej pracy Ogniom.

Łączymy serdeczne pozdrowienia i wyrazy prawdziwego szacunku,

Dyrektor

/K.Trzeciak/

Prezes

/L.Łubieński/

2

RADA POLONII AFRYKA POŁUDNIE

DIE POOLSE FEDERASIE
IN SUIDER AFRIKA

FEDERATION OF POLES IN
SOUTHERN AFRICA

REPREZENTUJACA WSZYSTKIE ORGANIZACJE POLONIJNE W R.S.A. I RODEZJI
TEL. P.O BOX 9484 - JOHANNESBURG, 2000.

26 luty, 1985

Do Panów Prezesów:-

- ✓ Koła Lotników
  - ✓ Komitetu Obchodów Lotniczych
  - ✓ Polonia Vaal Triangle
  - ✓ Rodziny Polskiej w Pretorii
  - ✓ Stowarzyszenia Inżynierów
  - ✓ Stowarzyszenia Kombatantów Polskich Cape Town
  - ✓ Stowarzyszenia Kombatantów Polskich w Afryce Poł.
  - ✓ Stowarzyszenia Polskiego w Natalu
  - ✓ Stowarzyszenia Polaków w Zimbabwe
  - ✓ Zjednoczenia Osadników Polskich - Cape Town
  - ✓ Zjednoczenia Polskiego w Poł. Afryce
  - ✓ Tymonia
- ✓ i do JW Pana J.T.R. Wallasa

*Ks. Chlebicki
Ks. Kotłowski
Jaw
Wiel*

17 Szanowny Panie,

Bo upływie trzech lat, proponowane jest ponowne zwołanie zebrania Rady w czasie ostatniego długiego "week - endu" w maju, w dniach 31go maja do 2go czerwca 1985. Obrady odbywały by się głównie w sobotę, 1go czerwca. Uprzejmie proszę o zakomunikowanie mi, czy ten termin Panu odpowiada. Ponieważ obecnie wyjeżdżam na urlop, telefoniczne odpowiedzi proszę kierować do Prezesa Rady, p.E.de Virion, tel. domowy (011) 793 1577.

Z wyrazami szacunku

A.S. Jasiukowicz
sekretarz

Standard
Bank

The Standard Bank
of South Africa Limited

3

Registered Commercial Bank

The Chairman
Polish Association in S A
P O Box 9484
JOHANNESBURG
2000

Rosebank Branch

PO Box 52022
2132 Saxonwold
29 Tyrwhitt Avenue
2196 Rosebank
S.W.I.F.T. Address SBZA ZAJJ
Telegrams 'STANROSE'
Saxonwold
Telex 4-22007
Telephone (011) 880-1105

Date

17th April 1985

In reply please quote
our reference

Mr Tompkins/vm

Your reference

Dear Sir

Account No. 475-052-7

We refer to your letter dated 9th April 1985 and advise that there are only two signatories on the above account. They are :

- 1) E J De Virion
- 2) M B Pietruszka

Yours faithfully

P M Weber
Administrative Manager

4

15 Norchris Place
Hayfields
Pietermaritzburg
3201
3 April 1986

Mr A.S. Jasiukowicz
3 Oak Rd
Fairvale
Johannesburg
2192

Dear Mr Jasiukowicz,

Thank you very much for your letter of March 26 which contained the list of Polish Presidents.

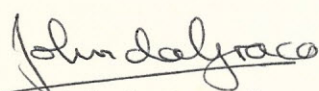
With regard to the Prime Ministers I have managed to accumulate some information (listed below) but as you can see it is not complete. The 1954/5 information comes from Keesing'S Contemporary Archives (published by Longmans) - unfortunately they no longer publish details about the Government in exile :

Prime Ministers:

- 1945- ? Tomasz Arciszewski
- ? -Jan.1954 Edward Odziejzyski
- Jan.1954-Aug.1955 Jerzy Hrynlewski
- Aug.-Sep.1955 Hugon Hanke (I gather this was a controversial appointment and Hanke travelled to Warsaw in Sep.1955)
- ? -Apr.1986? Kazimierz Sabbat (according to your letter he becomes President later this month- 8th - so I presume a new PM will be appointed)

Thank you again for your help. I hope your London contacts will be able to complete the list of Prime Ministers.

Yours faithfully,

(Dr J.V.da Graca)

Londyn. 1.X.1986.

5

Załączony formularz SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO przesyłamy z prośbą o użycie na koniec 1986 roku, z tym że wysłanie sprawozdania powinno nastąpić nie później jak 31 stycznia 1987 roku.

W sprawozdaniu należy umieszczać tylko sumy zebrane na Skarb Narodowy, oraz wydatkowane w związku z pracą Ogniw /Komisji, Komitetu, Delegatury/ w wykonaniu obowiązków dla Skarbu.

Zamiast podawania wpływów z imprez i wydatków z tym związanych, można wykazywać w rubryce "Wpływy"- czysty dochód wynikający z różnicy między wpływami i wydatkami.

Wszystkie inne wpływy i wydatki, jak dary na Fundusz Pomocy Krajowi, na inne cele społeczne, na wyrównanie należności za medale S.N. i.t.p. nie powinny być wykazywane w sprawozdaniu. Takie inne wpływy prosimy przysyłać oddzielnym czekiem, podając w liście cel lub przeznaczenie.

Wszystkie czeki należy wystawiać na "SKARB NARODOWY" po polsku, gdyż tak się nazywa nasze konto w banku.

Dyrektor Biura
Główniej Komisji S.N.

K. Trzeciak

K. Trzeciak

Otrzymują:

Wszystkie Ogniw Skarbu Narodowego
/Komitety, Komisje, Delegatury/

	1426
	220
	2099
	<u>3745</u>
-	220
	<u>1426</u>
	1426
	- 2099
	<u>1646</u>

MINISTERSTWO
SPRAW ZAGRANICZNYCH

43, Eaton Place,
London SW1X 8BX
Tel: 01 - 235 5154

6

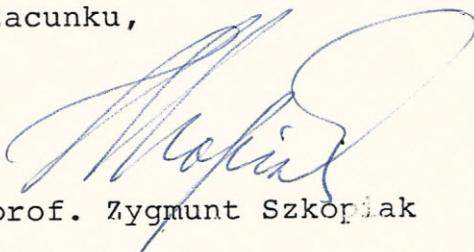
3 czerwca 1987

WPan
Andrzej S. Jasiukowicz

Szanowny Panie ,

W załączeniu przesyłamy Panu za-
powiedziane nowe blankiety papieru listowego
z nagłówkiem zredagowanym w obcych językach,
które posłużą w oficjalnej korespondencji z
czynnikiem rządowymi na terenie Pańskiej dzia-
łalności. Pragnę podkreślić, że ten papier
listowy należy wykorzystywać w wyjątkowych
okolicznościach, kiedy używanie oficjalnego
papieru z nagłówkiem Rządu RP na Uchodźstwie
nie jest wskazane.

Łączę wyrazy szacunku,

prof. Zygmunt Szkopiak

DELEGAT RZĄDU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
NA REPUBLIKĘ AFRYKI
POŁUDNIOWEJ I ZIMBABWE

A S JASIUKOWICZ
3, OAK ROAD
FAIRVALE
JOHANNESBURG 2192
Tel. 640 - 1511

7

REPRESENTATIVE OF THE POLISH GOVERNMENT IN EXILE

6 marca 1988

W Pan dr. T. Piesakowski
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Spraw Zagranicznych
43 Eaton Place
London SW1X 8BX

Szanowny Panie Ministrze,

Potwierdzam odbiór listu Pana z dnia 28 stycznia. Niestety list przyszedł kiedy akurat wyjechałem na miesięczny urlop - dlatego opóźniona odpowiedź.

Do porozumienia Reagan Gorbaczew tutejsze koła rządowe odniosły się początkowo nieufnie. Trzeba zrozumieć tutejszą sytuację - w Poł. Afryce działa terrorystyczna organizacja ANC /African Nationalist Congress/, a w Poł. Zachodniej Afryce organizacja SWAPO /South West African Peoples Organisation/. Obie te organizacje są finansowane, uzbrajane i kontrolowane przez Sowiety, lub kraje bloku komunistycznego. SWAPO ma duże bazy w Angoli, skąd atakuje Południowo Wschodnią Afrykę. Wojska Poł. Afryki i policja staczą się ciągle utarczki z tymi terrorystami - są straty po obu stronach, choć większe po stronach terrorystów.

W takiej sytuacji, dopóki Sowiety nie zaprzestaną pomocy terrorystom, układ Reagan - Gorbaczew będzie tu uważany za martwą literę.

Jeżeli chodzi o politykę rządu do Centralna - Wschodniej Europy, to tutejszy rząd nie utrzymuje stosunków dyplomatycznych z Rosją ani z żadnym krajem komunistycznym. Sprawy Wschodniej Europy właściwie rządu nie interesują.

Powyższe odnosi się do Poł Afryki. Z Zimbabwe stosunki się urwały od chwili otwarcia ambasady PRL w Harare.

Z wyrazami szacunku i powazania

P.S.

Stosunki z Sowietami zaczynają się zmieniać - załączam wycinki ze Star-największej i najpoważniejszej gazety w Poł. Afryce w języku angielskim.

8

RZĄD R. P. NA UCHODŹSTWIE
MINISTERSTWO SPRAW ZAGRANICZNYCH

43 Eaton Place
London SW1X 8BX
Tel. 01-235 1480

16 maja 1988

Do P.P. Delegatów Rządu RP, Zastępców Delegatów i Delegatów Terenowych.

W ślad za naszym listem z dnia 10 maja br., zawiadamiającym o organizowaniu zjazdu w Wielkiej Brytanii w Fawley Court w dniach od 5 do 11 września br., wyjaśniamy, że przewidywany jest jedynie udział Panów i Pań - Delegatów Rządu RP, Zastępców Delegatów i Delegatów Terenowych.

Prosimy o możliwie szybkie przesłanie nam własnych sugestii odnośnie poruszanych zagadnień i tematów, które uwzględnimy w przygotowywanym programie zjazdu.

Panowie, którzy do tej pory nie zgłosili swego udziału, lub nieobecności, proszeni są usilnie o jak najszybsze powiadomienie nas, co ułatwi organizację.

Osobom, które odpowiedziały na uprzednie zawiadomienie, niezmiernie dziękujemy.

W załączeniu przesyłamy program obchodów 70-lecia Niepodległości i 50-lecia napaści na Polskę, na terenie Wielkiej Brytanii.

Z wyrazami należytego szacunku,

dr. T. Piesakowski
Podsekretarz Stanu

Zał.

70-lecie niepodległości i 50-lecie napaści na Polskę Pamiętamy i przypominamy 1918-1988 1939-1989

W listopadzie 1988 roku mija 70 lat od odzyskania przez Polskę niepodległego bytu państwowego — a we wrześniu 1989 roku mija 50 lat od napaści niemiecko-sowieckiej.

Pamiętne to wydarzenia w dziejach Narodu Polskiego. Jedno wzniosłe i radosne — drugie, po dziś dzień żywo żarzy się krzywdą Jałty i doznana klęską. Jedno wielkim triumfem politycznym i wojskowym — drugie heroizmem Narodu w walce z najeźdźcami. Oba wydarzenia świadczą o nieprzemijających wartościach i siłach duchowych Narodu, bez których nie mógłby On powstać po 124 latach niewoli, by żyć suwerennie; ani też nie byłby w stanie zachować swej tożsamości i woli zwycięstwa poprzez lata terroru hitlerowsko-bolszewickiego i dziesiątki lat poddaństwa Sowietom.

Przygotowując się do uroczystych obchodów 70-tej i 50-tej rocznicy owych historycznych wydarzeń — winniśmy szczególnie starannie opracować ich obchody — tak, abyśmy w nich podkreślili jak najdobitniej naszą nierozwalną łączność z Narodem, naszą stałą gotowość służenia Mu oraz troskę o ciągłość tej służby we wszystkich krajach naszego osiedlenia.

To, że sami o Polsce pamiętamy, winno pobudzić nas, zwłaszcza w okresie i na kanwie nadchodzących rocznic, do wzmożonego wysiłku w przypominaniu o niezbywalnym prawie Polaków do wolności i samodzielnego życia państwowego.

Dla usprawnienia wstępnych kroków organizacyjnych prace inicjujące akcje rocznicowe podjął Komitet w składzie: Prezes Rady Ministrów Rządu R.P., prof. dr Edward Szczepanik, Przewodniczący Rady Organizacji Kombatantkich PSZ, mjr Stefan Soboniewski, Prezes Zarządu SPK Federacja Światowa, mjr Zygmunt Szadkowski, prezes Zjednoczenia Polskiego w Wielkiej Brytanii, inż. Artur Rynkiewicz, Prezes SPK w W. Brytanii, inż. Czesław Zychowicz.

Na prośbę Komitetu Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, Kazimierz Sabbat wyraził zgodę na objęcie patronatu nad całością wysiłku związanego z obchodami rocznic narodowych.

Komitet wyraża nadzieję, że J. E. ks. Biskup Szczepan Weśoly nie odmówi prośbie i przyjmie przewodnictwo Komitetu Honorowego złożonego z przedstawicieli duchowieństwa, prezesów organizacji zrzeszonych w Radzie Koordynacyjnej Polonii Wolnego Świata — oraz przedstawicieli emigracyjnego życia religijnego, politycznego, kulturalnego i społecznego.

Komitet Organizacyjny, reprezentujący jak najszerszy wachlarz polskich niepodległościowych poglądów i stanowisk utworzy:

- a/ Komisję Historyczną, b/ Komisję Spraw Krajowych, c/ Komisję Spraw Emigracyjnych, d/ Komisję Spraw Międzynarodowych i e/ Komisję Finansowo-Administracyjną. Przygotują one akcje rocznicowe.

W świetle dotychczasowych rozważań wydaje się, że w okresie między listopadem a wrześniem 1989 r. — należy położyć szczególny nacisk na nasze wystąpienia na zewnątrz, które w oparciu o nasze go najlepsze sprzymierzeńca — prawdę — winny podkreślać:

- a/ wielowiekowe związki Narodu Polskiego z zachodnią kulturą,
- b/ jego udział w rozwoju zachodniej kultury i cywilizacji,
- c/ jego rolę jako tarczy Zachodu przed już to mongolskim, już to komunistycznym Wschodem,
- d/ jego wkład w zwycięstwo Aliantów nad Trzecią Rzeszą,

ROK 1989

Początek szerzenia w W. Brytanii wśród naszych gospodarzy prawdy o Polsce.

Styczeń 1989 r. — Rocznicą wybuchu Powstania Styczniowego bodźcem do wystąpień w obronie prawa Polski do wolności, demokracji i niepodległości.

Kwiecień 1989 r. — Wybory do RN pod hasłem: „Pamiętamy i przypominamy”. — Akcja informacyjna o roli i pracy dla Kraju polskiej emigracji niepodległościowej.

Maj 1989 r. — Rocznicą Konstytucji 3 Maja. — Akcja informacyjna o wkładzie PSZ w zwycięstwo Aliantów i o 45-leciu walk żołnierza polskiego na Zachodzie.

Sierpień 1989 r. — Święto Żołnierza. — Akcja Informacyjna o Polsce jako przedmurzu Zachodu.

Wrzesień 1989 r. — Hold pamięci Poległych w walce o wolność i niepodległość — Światowy Zjazd Wolnych Polaków w Londynie. — Manifestacja protestacyjna w Albert Hallu przeciwko zniewoleniu Polski i ciemieniu Polaków w imperium sowieckim.

Obowiązkiem każdego z nas wobec Narodu i siebie samego jest współdziałać w zamierzonym wysiłku dla sprawy polskiej. Pamiętajmy o Polsce czynnie i przypominajmy światu o jej losie i prawach mądrze i skutecznie.

Za KOMITET
inż. C. Zychowicz

e/ wojenną martyrologię Narodu Polskiego,

f/ jego umiłowanie wolności i zdolność do wolności wewnętrznej w niewoli np. „Solidarność”, ruchy opozycyjne, wydawnictwa podziemne itp.,

g/ jego wiarę w nadrzędne wartości moralne i duchowe,

h/ jego ogólnoludzkie przywary, wady i błędy,

i/ jego niezmożoną wolę przetrwania w narodowej tożsamości oraz

j/ jego dorobek twórczy w tych nieludzkich dla niego czasach.

ROK 1988

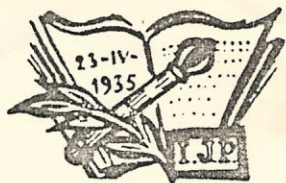
Dla przykładu, w W. Brytanii przewiduje się, że akcje rocznicowe rozwiną się w oparciu o następujące wsporniki: — w zapowiedzi głównej akcji rocznicowej:

a). Wiosna. Imprezy Polskiej YMCA w ramach Roku Młodych Polskiej.

b). Sierpień. Światowy Zlot Związku Harcerstwa Polskiego w Stanach Zjednoczonych.

Uroczyste obchody Święta Niepodległości. Akcja rocznicowa.

a). Listopad. W 70 rocznicę jej odzyskania — ze szczególnie uroczystą akademią i złożeniem wieńca pod Pomnikiem ku czci poległych (Cenotaph).

INSTYTUT JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO

POŚWIĘCONY BADANIU NAJNOWSZEJ HISTORII POLSKI

J. PIŁSUDSKI INSTITUTE OF RESEARCH LTD.

238/240 KING STREET, LONDON W6 0RF

Tel.: 01-748 6197

10

"General Weygand and the Battle of the Vistula 1920

autor

Ks.dr.Z.M. Musiałik

Wyd: Instytut Józefa Piłsudskiego
238-240. King Street-London W.6-0RF

Stron 146.

Cena- £.6.50-

Łącznie z przesyłką w W. Brytanii- £.6.90

--"-- Australia drogą morską: £.7.07 lotniczo £.8.42

--"-- U.S.A i Kanada --"-- £.7.07 --"-- £.8.20

--"-- Europa £.7.08

Zapłata w angielskiej walucie. Inaczej-należy dodać £.3.20 na koszty bankowe do każdego zamówienia.

Książka zainteresować powinna wszystkich czytelników studiujących zagadnienia historii współczesnej, okresu 1920 roku jak i Bitwy Warszawskiej 15 sierpnia 1920. Zawiera nie tylko opracowanie tego okresu ale i cenny zestaw wszystkich źródeł historycznych i dokumentacji związanej z tym okresem. Pozwoli zrozumieć i ocenić historyczny i przełomowy moment w życiu Europy Zachodniej w okresie pierwszego na nią naporu komunistycznego i znaczenie Polski w bohaterskiej i zwycięskiej walce wstrzymującej pochód bolszewicki na Europę. Niedarmo Lord D'Aberron uznał Bitwę Warszawską za jedną z 18 najważniejszych bitew świata.

MINISTERSTWO
SPRAW EMIGRACJI

43 Eaton Place
London SW1X 8BX
Tel. 01-235 1480

W. Pan Andrzej Jasiukowicz
Delegat Rządu RP.

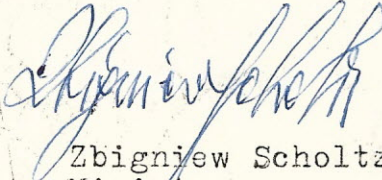
Dnia 12.12.1988.

Szanowny i Drogi Panie!

Z okazji nadchodzących świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku przesyłam jak najserdeczniejsze życzenia osobistego szczęścia i zdrowia, jak również życzenia ażeby nasz wspólny wysiłek dla Sprawy został uwieńczony osiągnięciem celów naszego długiego marszu.

Wyzyskując tę świąteczną sposobność składam podziękowanie za dotychczasowy wkład w działalność polskiej emigracji politycznej.

Ślę pozdrowienia, uścisk dłoni i wyrazy poważania.

Zbigniew Scholtz
Minister.

MINISTERSTWO
SPRAW ZAGRANICZNYCH

43, Eaton Place,
London SW1X 8BX
Tel: 01 - 235 5154

12

9 kwietnia 1987

Okólnik Nr 2/87

Do P.P. Delegatów Rządu R.P.

W załączeniu przesyłam Orędzie
Pana Prezydenta na dzień 3 maja 1987 roku
oraz Okólnik o powoływaniu i działalności
Przedstawicielstwa Rządu w Krajach Wolnego
Świata.

Łączę serdeczne życzenia z okazji
Świąt Wielkanocnych.

pp Miseschank

prof. dr Zygmunt Szkopiak

O R Ę D Z I E
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ
na dzień 3 MAJA 1987

Rodacy!

Zbliża się 200-letnia rocznica uchwalenia przez Sejm Wielki w Warszawie Konstytucji 3 maja 1791 roku.

Obalona ona została szybko przez armię rosyjską przy pomocy rodzimej Konfederacji Targowickiej. Państwo-wość polska została zniszczona przez trzech zaborców. Nastąpił długi okres niewoli i zrywów powstańczych ukoronowanych odrodzeniem Polski w 1918 r.

Przez cały ten okres żyła pamięć Konstytucji. Była dla kolejnych pokoleń Polaków źródłem nadziei i otuchy. Rocznica ta była pamiętana i obchodzona uroczyście przez pokolenia. Święciliśmy ją także w Polsce wyzwolonej. Pamiętamy pochody dzieci szkolnych z chorągiewkami i piosenką w całym Kraju. Po dzień dzisiejszy czcimy tę piękną rocznicę poza Krajem. W Kraju czci ją naród, chociaż władza komunistyczna rozpędza pochody niezależne, wymuszając udział w pochodach "czerwonych".

Jest i nadal pamięć Konstytucji Majowej źródłem nadziei i otuchy. Jest świadectwem umiłowania wolności i demokracji. Jest świadectwem troski o wspólne dobro wszystkich obywateli. Jest wyrazem wiary w Polskę sprawiedliwą dla wszystkich, w Polskę marzeń kolejnych pokoleń.

W takim duchu święcić będziemy i tę Rocznicę Majową.

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ

Londyn, 3 maj 1987 roku

K. Sabbat

Kazimierz Sabbat

A D D R E S S

delivered by Kazimierz Sabbat, the President of the Republic of Poland (in Exile) on 6th May, 1987, on the occasion of Poland's 3rd May National Day

For generations we have celebrated the anniversary of our 3rd May Constitution. This Constitution voted in almost 200 years ago on 3rd May 1791 by the Parliament of the then Commonwealth of Poland, proclaimed principles which placed Poland on the road to a modern, democratic system. These reforms were introduced in a peaceful way, whereas comparable developments, say in France were not achieved without bloody revolution. Unfortunately the Polish reforms were terminated soon afterwards by the partition of Poland among three neighbours: Russia, Prussia and Austria. This annual celebration is even more appropriate now, when Poland as well as other neighbouring nations of Europe are denied the right of self-determination and democracy.

We welcome you, the British friends of freedom for Central and East European nations, and the representatives of brotherly captive nations of Europe. We thank you for sharing this anniversary with us. The argument can sometimes be heard that our countries are not yet mature enough and not ready for democracy in the way the West European countries are. This occasionally serves as a justification for the abandonment of Central and East Europe. It is right then to remind people that democracy in our countries is just as old, and sometime older, and that democratic practices between the World Wars were no worse there than in Western Europe.

For over 40 years now, the Captive Nations of Central and Eastern Europe, "the other Europe", some directly incorporated, others dominated and controlled, are suffering under Soviet rule. All these nations, between Russia and Germany, nations with a Millenium's proud history and cultural achievements are now part of the Soviet anachronistic empire in Europe. This empire is based on the Ribbentrop-Molotov Pact of 1939. Alas! The Yalta agreements of 1945 agreed to and condoned this partition of Europe.

The condoning of the partition of Europe and the subsequent creation of a Soviet empire in Europe predictably did not bring the peace and co-operation hoped for. The Soviet empire is a threat to peace and security in Europe. It foments troubles and revolutions all over the world and it is the source of the arms race. Over 40 years after the end of hostilities there is still no peace and no security in Europe, nor indeed in the World. It is true, that Gorbachov's recent, surprising moves towards nuclear disarmament may alter this general picture, but on the other hand they are being treated with the reserve and caution they deserve.

International relations in Europe have undergone fundamental changes in the course of the last 50 years. To-day new factors determine the political situation. Germany is divided and West Germany forms an important part of the West European Community, and of the North Atlantic Treaty Organisation. Great Britain is now firmly a part of Europe and shares European problems. American Forces, the backbone of NATO, stand in the heart of Europe

facing the Warsaw Pact armies across the river Elbe. Supra-national bodies, like the West European Community, play an increasing role, as the world shrinks, and common interests take precedence over narrower national views and prejudices.

The common fate of all captive nations of Central and East Europe is such a new factor. Those nations experienced in turn Hitler's Nazi atrocities and exploitation, and then Soviet atrocities and exploitation. They are determined to recover their freedom and democracy. They understand that their fates are dependent on each other. They understand more and more the community of national interests and the need for co-operation to achieve self determination.

In the past sovereign governments of our countries had refused pressure from Hitler to go with Germany against Russia, and pressure from Stalin to go with Russia against Germany. This attitude contributed to the preservation of peace. This was the purpose of the British-Polish Treaty of Mutual Assistance in 1939. It was a dramatic attempt to prevent the war. Who could have guessed that Hitler on the wink from Molotov would offer Stalin a Treaty of Non-aggression, the purpose of which was war against Poland and allied powers, France and Great Britain, and the partition of Central Europe.

This concept of the role that Central and East European nations situated between Russia and Germany must play in order to guarantee lasting peace and security in Europe is still valid.

We are, therefore, inviting our neighbouring brotherly nations as well as nations concerned with a peaceful and secure Europe to follow the road leading to such a future.

London, 6th May 1987

Ojczyzna nasza jest na łasce wroga. Walka o wolność i niepodległość słowem i piórem spoczywa na Emigracji niepodległościowej, będącej nierozzerwalną częścią narodu polskiego.

Skarb Narodowy stanowi finansową podstawę działalności legalnych władz Rzeczypospolitej Polskiej. Dla zapewnienia Rządowi R.P. środków finansowych do prowadzenia akcji niepodległościowej, została powołana do życia dekretem Prezydenta R.P. z dnia 14 października 1949 specjalna instytucja o charakterze ogólnopolskim pod nazwą Skarb Narodowy. Posiada ona swój własny Statut /Dz.U.R.P. Nr 3 z 20.10.1949/. Dekret został podpisany przez Prezydenta R.P. w październiku i dlatego co roku miesią ten upływa pod hasłem: "Październik miesiącem Skarbu Narodowego". W tym roku Skarb Narodowy obchodzić będzie 38-lecie istnienia i działalności.

Obowiązkiem obywatelskim każdego Polaka w wolnym świecie jest popieranie Skarbu Narodowego. Każdy grosz się liczy. Przez popieranie Skarbu Narodowego każdy dobrowolny płatnik świadczy, że służy Ojczyźnie, pragnie Jej wolności i niepodległości.

Świadomość i pamięć o uciemiężonym narodzie musi być głęboko zakorzeniona w sercach i umysłach rodaków naszych, żyjących w wolnym świecie. Zarazem musimy w sposób zdecydowany odciąć się od tych, którzy służą wrogowi, t.j. komunizmowi i Reżymowi Sowieckiemu. Kontynuowanie tego stanowiska z pozycji emigranta politycznego, pozbawionego wszystkich atrybutów, które zapewnia niepodległe państwo - wymaga charakteru, woli i głębokiego przeświadczenia o słuszności i konieczności obrony interesów narodu polskiego w Jego walce o wolność i niepodległość.

Nie wolno nam narodu w niewoli pozostawiać Jego nieszczęsnemu losowi. Obowiązek nieustannej walki słowem i piśmem ciąży na Polakach, którym łaskawy los pozwolił osiedlić się i żyć w wolnym świecie.

Rodaku! Spełnij swój obowiązek obywatelski i złoż hojny dar na Skarb Narodowy.

Główna Komisja Skarbu Narodowego
43 Eaton Place, London SW1X 8BX

Październik Miesiącem Skarbu Narodowego

Nasza służba Polsce nie zakończyła się w roku zakończenia działań wojennych. Przybrała ona inną formę, wymagającą mniej bohaterstwa a więcej wytrwałości i cierpliwości. Tą formą jest działalność na rzecz przywrócenia Polsce niepodległości, wolności i demokracji. Taką działalność prowadzimy od wielu lat w wielu krajach, na wielu płaszczyznach i na wielu odcinkach. Prowadzi ją bardzo liczne grono ofiarnych działaczy politycznych i społecznych. Do tej działalności włączają się stopniowo rzecznicy nowych, kolejnych fal emigracji z Kraju.

Podstawą tej akcji jest działający od 40 blisko lat SKARB NARODOWY mający swe komórki we wszystkich krajach osiedlenia Polaków. Skarb Narodowy zapewnia podstawy finansowe działalności Rządu Rzeczypospolitej Polskiej na obczyźnie, będącego wyrazem ciągłości prawnej i suwerenności Państwa Polskiego, a także organem kierującym polską działalnością niepodległościową. Zasoby finansowe Skarbu są skromne ale własne. Dzięki Skarbowi Narodowemu nasza działalność niepodległościowa jest niezależna. Nie jesteśmy zależni od obcych interesów politycznych, od zmian politycznych koncepcji, od obcych nacisków finansowych. Działalność Skarbu Narodowego przez tak wiele lat i jego niesłabnąca skuteczność muszą budzić podziw. Mają one wymiar historyczny.

Ponadto Skarb Narodowy prowadzi zbiórkę i administrację Funduszu Pomocy Krajowi, który od 1976 roku, w miarę skromnych możliwości emigracji, służy pomocą finansową działalności wolnościowej Kraju.

Po długim okresie ofiarnej działalności emigracji żołnierskiej, w miarę jej odchodzenia, rośnie potrzeba stworzenia trwałych podstaw finansowych Skarbu. Droga do tego prowadzi przez darowizny i zapisy testamentowe, których oprocentowanie zapewni ciągłość bieżących wpływów.

Miesiąc październik jest od lat Miesiącem Skarbu Narodowego. Wzywam więc wszystkich Polaków w wolnym świecie oraz przyjaciół Polski do hojnej ofiarności na sprawy, którym Skarb służy.

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ

Kazimierz Sabbat

Londyn, 1 października, 1987 r.

październik 1987

Halina L. Martinowa

(Rzeczpospolita Polska 15.7-15.8 1987)

Jeszcze o sprawozdaniu Główniej Komisji Skar. Nar.

DANINA NA SKARB NARODOWY

TO NIE JAŁMUZNA

Dnia 12 czerwca 1987 roku odbyło się plenarne posiedzenie Głównej Komisji Skarbu Narodowego w siedzibie Skarbu, 43 Eaton Place, London SW1X 8BX. Zebranie otworzył przewodniczący Głównej Komisji p. Ludwik Łubieński, witając Prezydenta RP na uchodźstwie p. Kazimierza Sabbata, Premiera p. prof. Edwarda Szczepanika oraz zebranych członków Komisji. Uczczono pamięć zmarłych, po czym w gorących słowach przewodniczący podziękował za pracę działaczom 158 ogniw Skarbu Narodowego, Delegatom w terenach oraz płatnikom.

budgetową Rady Narodowej RP i jest przedstawiany na walnym zebraniu Rady. Wykonanie budżetu rządowego kontroluje Najwyższa Izba Kontroli.

Około 20% wpływów Główna Komisja odkłada na fundusz zapasowy na wypadek nie dopisania wpływów, lub nie przewidzianych wydatków związanych z sytuacją międzynarodową.

W pozostałych około 10% muszą się zmieścić wydatki administracyjne i osobowe Głównej Komisji i Ogniw terytorialnych.

W preliminarzu budżetowym Głównej Komisji na 1987 rok zwraca uwagę pozycja £2,000 na pokrycie wydatków działu „Propaganda/Informacja”. Propaganda nie jest najmocniejszą stroną Polaków. Jakby wstydzili się tego słowa, a coś dopiero działalności propagandowej. Niejednokrotnie brak jej lub nieumiejętna propaganda wychodziła sprawie polskiej na niekorzyść.

Często powtarza się, że „Tylko własne, polskie fundusze gwarantują niezależne działanie w obronie praw narodu polskiego”. Widocznie ta prawda nie dociera do wszystkich rodaków. Może więc w nadziei, że ten artykuł zostanie przeczytany, wypada prosić o zapamiętanie:

- Skarb Narodowy jest instytucją ponadpartyjną*
- Skarb Narodowy jest puszką zbiorczą polskich pieniędzy na polskie cele*
- Skarb Narodowy gwarantuje możliwość protestowania przeciw zniewoleniu Polski*
- Skarb Narodowy umożliwia występowanie na międzynarodowej arenie*

Plenarne posiedzenie Głównej Komisji Skarbu Narodowego jasno wykazało jak dużą troską otacza się gospodarkę pieniędzmi z takim trudem zbieranymi.

Skarb Narodowy został utworzony w Londynie w październiku 1949, a w Cape Town zaczął działać z początkiem 1950 pod przewodnictwem ś.p. J.A.M. Ołpinskięgo. Ja przejąłem prowadzenie Skarbu w Poł. Afryce 1.1.1978 r.

Pomnąc, że własne fundusze polskie gwarantują siłę i niezależność Akcji Niepodległościowej, apeluję do Rodaków o solidarność czynu, poświęcenie i ofiary w imię patriotycznego obowiązku Polaka na obczyźnie.

Skarb Narodowy służy jedynie Akcji Niepodległościowej. Ministrowie i wyżsi urzędnicy nie otrzymują pensji. Płatny jest tylko niższy personel.

Wszystkie wydatki administracyjne pokrywam osobiście, a całość zebranych sum jest przekazywana corocznie do Głównej Komisji do Londynu. Za ubiegły rok przekazałem R2119.00. Do chwili obecnej wpłynęło na rachunek Skarbu R606.

Opieramy się na dobrowolnej daninie „wedle stawu grobla”. Apeluję do Braci Rodaków o ofiarność i poświęcenie, na napisanie czeku i wysłanie go, bo to moralny obowiązek, a nie jałmużna.

czasu

A.S. Jasiukowicz
Przewodniczący Komisji

Pan Łubieński podkreślił trudności i przykrości z jakimi spotykają się kwestarze. Odruchy niechęci pochodzą od ludzi, którzy nie zdają sobie sprawy jak ważne jest istnienie Skarbu Narodowego.

W czasie obrad rozpatrzono sprawozdanie z działalności Skarbu Narodowego za 1986 rok. Globalny wpływ ze wszystkich krajów osiedlenia Polaków wyniósł £118,760.60, z czego zebrano

W W. Brytanii	41,620.25
kontynent Europy	5,233.69
St. Zjednoczone	28,155.42
Kanada	21,331.00
Australia	8,222.34
N. Zelandia, Afryka, Ameryka Łacińska	1,709.09
dary indywidualne	12,488.81

Polacy w W. Brytanii biją ofiarnością wszystkie inne kraje, czego przyczyną jest prawdopodobnie większe uświadomienie i lepsza organizacja.

Zebrane pieniądze są sumą dużą, a jednak ledwie wystarczającą:

70% wpływów Skarb Narodowy przekazuje do kasy Rządu RP na Emigracji. Roczny budżet Rządu jest zatwierdzany przez komisję

Łączam R jako moją daninę na Skarb Narodowy

Nazwisko . . . . .

Adres

**RAND MONETARY AREA EXCHANGE CONTROL
APPLICATION TO PURCHASE FOREIGN CURRENCY**

FORM A

17

APPLICANT

I/We (surname of individual or name of company) .....

Please type or use block letters

P O L I S H N A T I O N A L F U N D

(First names of individual) .....

(Birth date of individual/Registration date of company)

Year: 1949   Month: 12   Day: 15

Full Residential/Business Address (Not P.O. Box No.)

3 OAK ROAD
FAIRVALE
2192

apply to purchase/transfer Foreign currency: £   Amount: equivalent to Rand ... 1504 =

(Amount in words: One thousand five hundred and four rand)

From/Through (Authorised Dealer) Standard Bank at (branch) Centre for use as indicated in the appropriate blocks below marked with an X.

- 01 Alimony/Maintenance i.t.o. court order
- 02 Annuity
- 03 Capital repatriation
- 04 Charter hire
- 05 Commission or brokerage
- 06 Copyrights, royalties, patent fees, film rentals and leases
- 07 Diplomatic transfer
- 08 Directors' fees
- 09 Emigrant's travel facility
- 10 Gift
- 11 Imports 1 FOB 2 C&F 3 CIF
- 12 Insurance premiums
- 13 Insurance — surplus funds/claims
- 14 Investment abroad by RMA individual/entity
- 15 Income — e.g. dividends, interest, profits
- 16 Legacy — excluding income thereon
- 17 Loan repaid by RMA resident
- 18 Office management and advertising
- 19 Pension or related payments
- 20 Prizes, earnings of artistes and sportsmen
- 21 Professional services
- 22 Refund, reversal and underyield on merchandise
- 23 Reinsurance
- 24 Religious or charitable transfer
- 25 Rental on fixed property
- 26 Research/technical and management fees
- 27 Taxes
- 28 Transfer by shipping, airline or haulage company
- 29 Travel — holiday 1 other countries 2 neighb. countries
- 30 Travel — business 1 other countries 2 neighb. countries
- 31 Travel agent or credit card company transfer
- 32 Tuition fees
- 33 Maintenance to a non-resident 1 Father/In Law/Step 2 Brother/In Law/Step 3 Mother/In Law/Step 4 Sister/In Law/Step
- 34 Study allowance to RMA resident 1 Single 2 Accompanied by Spouse

In respect of Category 33 or 34, mark period covered this transfer

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	Year
JAN	FEB	MAR	APR	MAY	JUN	JUL	AUG	SEP	OCT	NOV	DEC	19
												9
												9

This year   Next year

35 Any other transaction (full details) .....

BENEFICIARY

Surname of individual or company name P O L I S H N A T I O N A L F U N D

First names of individual

Address 43 EATON PLACE
LONDON SW1Y 8BX
ENGLAND

Country ENGLAND

Geographic area to which the transfer is being made:

01	02	03	04	05	06	07	08	☒ 09	10	11	12	13	14	15	16	17
Africa	Benelux	France	Italy	Germany	Scandinavia	Switzerland	UK	Other Europe	Middle East	Canada	USA	Other Americas	Japan	Asia	Australia	Other

Status of Beneficiary 1 Non-Resident 2 Emigrant 3 RMA Resident 4 Temp. Res. of RMA

DECLARATION

I/We declare that the foregoing information is correct, that no part of the foreign currency applied for will be used for any purpose other than that indicated and that no foreign credit will directly or indirectly accrue to me/us, or to the best of my/our knowledge to any other resident of the Rand Monetary Area as a result of this transaction without disclosure to the Exchange Control Authorities. I/We have not and will not duplicated/duplicate this application.

Signature of Applicant: [Signature]   Year: 1984   Month: 6   Day: 3

Standard Bank
Branch

The Standard Bank of South Africa Limited

Registered Commercial Bank

SBZAZAJJ

Transaction Required

Draft   Giro Credit   International Payment Order   S.W.I.F.T.
 Cable Transfer   Signal   Time Received   Time Despatched

Entered by _____ This form must be handed to the Cable Dept, together with the relative contra entry before being processed through the waste

Full Bank Name _____

Correspondent Destination

Y	Y	M	M	D	D
---	---	---	---	---	---

MT

1	0	0
---	---	---

 Priority

0
---

20 Transaction Reference Number _____ Currency Required/Rand Amount _____

32 Value Date

Y	Y	M	M	D	D
---	---	---	---	---	---

 Currency Code

--	--

 Amount 21504.00

50 Ordering Customer (Applicant)

Name POLISH NATIONAL FUND-RELIEF
 Name COMITEE
 Street 3 Oak Rd
 Place JHB 2192

52 (A or D) Ordering Bank

Account/ Name _____
 Branch _____
 Street _____
 Place _____

53 Sender's Correspondent Account Number and S.W.I.F.T. address

Account Number/ _____ If this field is filled in, complete a message MT 202 (Ref. No. 32447)

53 (B or D) Sender's (SBSA) Correspondent Bank/Office

Account/ Name _____
 Branch _____
 Street _____
 Place _____

54 (A, B or D) Receiver's Correspondent Bank/Office

Account/ Name _____
 Branch _____
 Street _____
 Place _____

57 (A, B or D) "Account with" Bank (Beneficiary's Banker)

Account/ Name _____
 Branch _____
 Street _____
 Place _____

Applicant's Instructions

Draft will be collected (time) _____
 Date _____
 Send Draft to applicant
 Send Draft to beneficiary
 Debit applicant's Current Account with amount and all charges

Branch date stamp

STANDARD BANK
Standard Bank Centre
JOHANNESBURG
15 MAR 1984
BILLS OF EXCHANGE
00-02-05-00

Exchange Control

Form A
 Under R200
 Exchange Control Approval
 Authority Number _____
 Dated _____

Initials –

Worker _____

Checker _____

S.W.I.F.T. Operator _____
(Afrikaans op keersy)

General Purpose Foreign Exchange Application

18

Instructions –

Complete in triplicate: – Original – International Division, Duplicate – Branch copy, Triplicate – Customer copy
Shaded areas for customer completion. • = Mandatory Fields

59 Beneficiary Customer/In favour of

Account Number/ _____
 Name POLISH NATIONAL FUND
 Name _____
 Street 43 EASTON PLACE
 Place LONDON SW1X 0BT England

70 Details of Payment

Reason for payment/Special Instructions/Telegraphic message (in need)

Specify Forward Exchange Contract Number required for this transaction (Insert N/A if not applicable) 110 127

Signature _____

It is agreed that the Bank is not held liable for errors or delays in transmissions, or for misinterpretation on receipt, or for any loss or damage from whatever cause, including failure to identify properly the person or persons mentioned in the message.

71 Details of charges

Our   Ben   Tick(✓) the applicable block
 72 Bank to Bank information

Transaction Code _____ N O
 Foreign Agent Code _____ O
 Foreign Currency Amount _____ -
 Exchange Rate _____ ,
 Exchange Rate type (YY MM DD) _____
 SA Currency Amount _____ -
 Cover*/Forward Exchange Contract No.* _____
 Marketing Code _____
 Customer Account Number _____

S.W.I.F.T. Code S ____ or N ____
 TRN _____
 Related TRN _____
 Additional Information (Enter pertinent details) _____

International Division use only –

Branch IBT Number _____
 Date YY MM DD _____
 Credit Indicator **C**

*Analyse in need _____

**Note –
Applicant's signature must be in accordance with specimens and/or mandates held by the Bank

SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 1984

Data

Wpływy

Waluta
Rund

Składki, dary, imprezy etc.

• 1.0.4.9.94

Saldo z poprzedniego roku

1504.00

Razem

** 20053.94

Wydatki:

Propaganda, informacja (druki, przejazdy etc.)

• • • • •

Administracyjne i różne

• • • • •

Razem

• • • • •

Przekazano do Głównej Komisji

dnia 1.5.84

• 1.5.84, 0.0

• • • • •

• • • • •

• • • • •

• • • • •

• • • • •

• • • • •

• • • • •

• • • • •

• • • • •

• • • • •

• • • • •

• • • • •

• • • • •

• • • • •

Razem rozchody

• 1.5.84, 0.0

Pozostałość na następny rok

+ RZO ma inst. Sikorskiego

• 1.0.4.9.94

** 20053.94

członek Komisji
Skarbnik

[Signature]

Prezes

[Signature]

Uwagi

W sprawozdaniach należy wykazywać tylko sumy dotyczące Skarbu Narodowego. Wszystkie inne (na cele społeczne etc.) oraz należności za medale Sk. Nar. i inne przekazywać osobnymi czekami.

Sprawozdania roczne (półroczne nie są obecnie wymagane) winny wpływać do Gł. Komisji nie później jak 31 stycznia następnego roku.

Sumy oznaczone ** winny się zgadzać.

Kontrolę znaczków Sk. Nar. i pokwitowań dolarowych winna prowadzić lokalna komisja rewizyjna. Tylko zapas posiadany na końcu roku winien być wykazany poniżej:

Znaczki Sk. Nar. Zł. . . . .
Pokw. dolarowe \$ . . . . .

ZJEDNOCZENIE POLSKIE W POLUDNIOWEJ AFRYCE

POLISH ASSOCIATION
IN SOUTH AFRICA

POOLSE VERENIGING
IN SUID-AFRIKA

P.O. Box 9484
JOHANNESBURG 2000
Tel.:

SPRAWOZDANIE KASOWE ZA OKRES 1.4.1984 DO 11.3.1985

<u>DOCHODY</u>		1985	1984
Składki		2815,00	2930
Imprezy		718,62	1297
Ofiary		1471,00	2522
Koperty lotnicze		473,46	
Komunikaty:-	Otrzymano	2045,50	2364
	Wydano	<u>1552,38</u>	<u>1297</u>
Procenty		493,12	1067
		2952,86	2876
		<u>R8924,06</u>	<u>R10692</u>

<u>ROZCHODY</u>			
Klub - komorne, elektryczność, sprzątanie		2629,02	2475
Ubezpieczenia		403,85	281
Obchody lotnicze i pamiątkowe albumy		458,45	130
Szkoła		375,00	325
Pozegnanie pani Morawskiej		166,50	
Ofiary - Skarb Narodowy		100,00	100
	Catholic Defence League		100
	Sztandar 31 squadron SAAF	200,00	
	B.Kowalskiemu do Polski	50,00	
Opłaty administracyjne		192,01	155
Dzień Johannesburga			109
Pisma		112,55	302
Wienice		84,50	
Nadwyżka dochodów nad rozchodami		4152,18	6715
		<u>R8924,06</u>	<u>R10692</u>

DOCHODY

	1986r.		1985r.
Składki	2970	3885	2815
Ofiary	386	1385	1471
Imprezy	69	344	719
Komunikaty- otrzymano	2357	427	2045
wysłano	-2219-	138	493
Procenty	1270	3287	2953
Koperty lotnicze			473
<i>Centenary</i>	R 936	9039	R 89224

ROZCHODY

<i>Festival</i>	2090		
Klub-komorne, elektr., sprzątnanie	2277	2829	2629
Ubezpieczenia	342	478	403
Obchody lotnicze wydano	3384		
zebrano	2859	525	458
Szkoła	200	620	375
Pożegnaniem. M. Nowak		323	
p. Morawskiej	678		167
Ofiary	100	190	350
Pisma i książki	731	559	113
Harcerze	127	450	
Opłaty admin., i różne	168	104	277
Nadwyżka dochodów nad rozchodami	1215	2961	4152
	R	9039	R 8924
<i>Bank 141</i>			
<i>inne</i>	9836		

BILANS NA DZIEŃ 31-GO MARCA 1986 R.

42183
1212

22

<u>P A S Y W A</u>	<u>1986</u>		<u>1985</u>	
Majątek Zjednoczenia 12.03.85r.	45222	49296	41070	
Nadwyżka dochodów za okres do 31.03.86	2961	48183	4152	45322
Fundusze: stypendialny-stan 12.03.85	1200	<i>Konfaliy</i>	1200	
stypendium udzielone	1200	-		1200
Katynia - stan 12.03.85	1829		1794	
otrzymano			35	
wysłano	90	1621 1739	-	1829
Pism lekarskich		15		15
Pomocy Polsce		10		10
Ochrony Przyrody-stan 12.03.85	136			136
wydano	136	-		
Wózka inwalidzkiego stan 12.03.85	1383	-		1383
wyplacono	1383			
Kościółka w Kanadzie		10		10
Wdowy w Polsce -otrzymano		1340		
Należność do zapłacenia		498 82		323
		<u>51795</u>		<u>50128</u>
		52990		

A. K. T. Y W A

Urządzenie klubu		30168		30168
Dłużnicy		1050		350
		750		
Pieniądze: niewpłacone do banku	484			
rachunek bieżący	1261	2146	2525	
plus plan		-	75	
depozyt na 80 dni	2021	17947	17010	19610
		<u>20571</u>		<u>19610</u>
		<u>51795</u>		<u>50128</u>
		52990		

50
Golej 300

Julian Prozydent Kuzminov
43 Katen Place
London SW1A 2BA
England

Sabbat
23

Skarb Narodowy

- 1 DEC 1986

R JOUBERT-PARK 4
No 4946

Прислано в установленном порядке
в почтамт 1/12/86
K.S.

Mr. K. Sabbat,
3, Oak rd,
Fairvale,
Johannesburg,
2192

~~KOPIA~~
~~NO X~~

01 50 10916633

01 50 10916633

(Moene in die spasie hierbo skryf nie - Do not write in the space above)

REPUBLIEK VAN SUID AFRIKA - REPUBLIC OF SOUTH AFRICA
POSORDER · POSTAL ORDER **R50,00**
Die Posmeester-generaal The Postmaster General VYFTIG-FIFTY

BETAAL PAY *Polish National fund.* Nie verhandelbaar hier Not negotiable

Vul voor versending die naam van die ontvanger in Fill in the name of the payer before forwarding

Uitbetalingsbeampte · Paying Officer Uitreikingsbeampte · Issuing Officer

BOVERMELDE BEDRAG ONTVANG
HANDTEKENING VAN ONTVANGER RECEIVED THE ABOVE-MENTIONED SUM
SIGNATURE OF PAYER

IDENTIFIKASIE VOORGELÉ IDENTIFICATION PRODUCED

Geldig vir drie maande na maand van uitreiking Valid for three months after month of issue

G.P.S. RD-ORSA-P

DATUM VAN UITREIKING
DATE OF PAYMENT

DATUM VAN UITREIKING
DATE OF ISSUE

JOUBERT-PARK
10 JAN 1986

SKARB NARODOWY
KOMISJA JOHANNESBURG

24
3, OAK ROAD
FAIRVALE
JOHANNESBURG 2192

6 stycznia 1987r.

W. Pan K. Trzeciak
Dyrektor Biura Głównej Komisji
Skarbu Narodowego
43 Eaton Place
London SW1X 8BX
England

Szanowny Panie,

Załączam sprawozdanie finansowe za rok 1986. Jednocześnie posyłam
podanie o pozwolenie przekazania sumy R1646.00 do Londynu.

Z wyrazami powazania i serdecznymi pozdrowieniami

A.S. Jasiukowicz
Przewodniczący Komisji

25

February 11, 1987

The Manager
The Standard Bank of South Africa Limited
Standard Bank Centre
JOHANNESBURG
2001

Dear Sir

POLISH NATIONAL FUND - RELIEF COMMITTEE

Please apply on our behalf to the Reserve Bank, as in the past years, for permission to transfer from our Plusplan Account 575 565 4 at your bank of R1 646 to the Polish National Fund - Relief Committee in London. This sum represents contributions by the Polish community in the Republic for the year 1986.

Yours faithfully

A.S. JASIUKOWICZ
CHAIRMAN

The Standard Bank of South Africa Limited
Die Standard Bank van Suid-Afrika Beperk

Reg No 62/00738/06

Registered Bank

Geregistreerde Bank

26

Income Tax
Inkomstebelasting

Return of Income from Investments
Opgawe van Inkomste uit Beleggings

Name and Address
Naam en Adres

Account Number
Rekeningnommer

006606075

THE SECRETARY
FEDERATION OF POLES IN S A
P O BOX 9484
JHB
2000 TVL

Book of Life Number
Lewensboekienommer

Husband's Names (in the case of a married woman)
Man se name (in die geval van 'n getroude vrou)

Year of assessment ended
Jaar van aanslag geëindig

1987

Interest on Investments
Rente op Beleggings

Interest on Debentures/Rente op Skuldbriewe	R	
Dividends on Shares/Dividende op Aandele	R	
Call Deposits/Dagdeposito's	R	
Notice Deposits/Kennisgewingdeposito's	R	
Fixed Deposits/Vaste deposito's	R	
Savings Accounts/Spaarrekeninge	R	26,85
Current Accounts/Tjekrekeninge	R	
	R	26,85

Branch
Tak

SB CENTRE*SENTRUM

Tax on interest and/or Tax on Royalties which accrued to foreign creditors collected?
Belasting op rente en/of belasting op tantieme wat buitelandse skuldeisers toeval gevorder?

Yes
Ja
 No
Nee

Paid to Receiver of Revenue at
Betaal aan die Ontvanger van Inkomste in

The Standard Bank
of South Africa Limited

27

Reg No 62/00738/06

Registered Bank

The Secretary
Polish National Fund
P O Box 7400
Johannesburg
2000

Standard Bank
Centre Branch

PO Box 61949
2107 Marshalltown
78 Fox Street
2001 Johannesburg
S.W.I.F.T. Address SBZA ZAJJ
Telegrams 'RETABLO'
Telex 4-86547
Telephone (011) 833-5930/9,
832-3451

Date

24 April 1987

In reply please quote
our reference
GCD/ts

Your reference

Dear Mr Jasiukowicz

Exchange Control Application

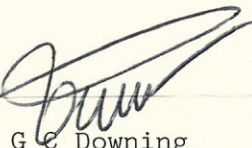
H/O Reference Number 03340 dated 24 February 1987

Authority to transfer R1646-00

We are pleased to advise that authority has been given to effect payment in the above matter.

Your further instructions are awaited.

Yours faithfully

G C Downing
Exchange Control

The Standard Bank of South Africa Limited
Die Standard Bank van Suid-Afrika Beperk

Reg No 62/00733/06
Registered Bank

Geregistreerde Bank

28

REPORT NO 2818

SB CENTRE*SENTRUM

BRANCH NO 0205

18 MAY 1988

THE SECRETARY
POLISH ASS IN SA
P O BOX 9484
2000 JHB

M

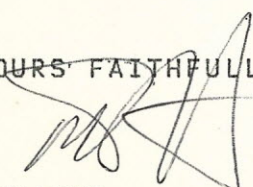
DEAR INVESTOR

YOUR 88 DAY NOTICE DEPOSIT

NO. 00 845 415 9 001

WE HAVE PLEASURE IN ADVISING YOU THAT THE RATE
ON 88 DAY NOTICE DEPOSITS PRESENTLY NOT UNDER NOTICE
WILL INCREASE TO 9,500 % WITH EFFECT FROM 18 05 88.

YOURS FAITHFULLY

MANAGER

29

**Income Tax
Inkomstebelasting**

**Return of Income from Investments
Opgawe van Inkomste uit Beleggings**

Name and Address
Naam en Adres

THE SECRETARY
POLISH NATIONAL FUND
P O BOX 9484
JOHANNESBURG
TRANSVAAL

Account Number
Rekeningnommer

005755654

Book of Life Number
Lewensboekienommer

Husband's Names (in the case of a married woman)
Man se name (in die geval van 'n getroude vrou)

Year of assessment ended
Jaar van aanslag geëindig **1988**

**Interest on Investments
Rente op Beleggings**

	INTEREST	BALANCE AS AT END OF FEBRUARY
Interest on Debentures / Rente op Skuldbriewe R		
Dividends on Shares / Dividende op Aandele R		
Call Deposits / Dagdeposito's R		
Notice Deposits / Kennisgewingdeposito's R		
Fixed Deposits / Vaste deposito's R		
Savings Accounts / Spaarrekeninge R	45,17	1.350
Current Accounts / Tjekrekeninge R		
R	45,17	1.350

Branch
Tak

SB CENTRE*SENTRUM

Tax on interest and/or Tax on Royalties which accrued to foreign creditors collected?
Belasting op rente en/of belasting op tantième wat buitelandse skuldeisers toeval gevorder?

Yes
Ja
 No
Nee

Paid to Receiver of Revenue at
Betaal aan die Ontvanger van Inkomste in

POST OFFICE – POSKANTOOR

MAPKAS

30

BULK POSTING RECEIPT – GROOTMAATPOSKWITANSIE

Data type
Datatype 0157

755108

Received from / Ontvang van: POUSH NAT FUND Time / Tyd: 8:38

*Rebate Ind. Kort.-aanw.	Number of items Getal stukke	Postage rate Postarief		Amount—Bedrag		Rebate—Korting	
		R	c	R	c	R	c
1	314	1	6	50	24	5	02
Totals Totale					50	24	
Less rebate Min korting					5	02	
Net total Netto totaal					45	22	

- *1 = Normal – Gewone
- 2 = Special – Spesiale
- 3 = No rebate – Geen korting
- 4 = Adjustment – Aansuiwering
- 5 = Reserved – Gereserveer

Rebate applies only to mail matter handed in before 13h00 on Mondays to Fridays and 11h00 on Saturdays.
Korting is slegs van toepassing op posstukke wat voor 13h00 op Maandae tot Vrydae en 11h00 op Saterdag ingelewer word.

Accepting officer / Anneembeampte: _____ Checking officer / Kontrolebeampte: _____

To be handed to the client / Moet aan die kliënt oorgehandig word.
(Q701660-87-12 700-200) R.P.W.

31

Reg No 62/00738/06

Registered Bank

Shaded areas for Branch completion

Complete in Duplicate

Date 22-02-89

Destination IBT Number

0	2	0	5
0	0	5	7
5	5	6	5
6	5	6	5

Beneficiary Account Number

Please ensure that the Beneficiary's Account Number is correctly inserted, as the Bank cannot be held responsible for errors resulting from incorrect information furnished

To Beneficiary Bank/Branch

Centre

Teller's Date Stamp and Signature

Cash	R	c
Notes R2		
R5		
R10		
R20		
R50		
Nickel		
Bronze		
Postal Orders for Collection		
Total Cash		

Cash Deposit Fee:

Cheques - Drawer's Name

1 Z.M. DZIEMROWSKI	F.NR 0645	15	00
2 J VAN DE PUT	NR 8605	50	00
3 Z.J. FODAKOWSKI	F.NR 1255	25	00
4 P. Jelonak		50	00
Total Transfer Value		140	00

Cheques etc., handed in for collection will only be available as cash when paid. While acting in good faith and exercising reasonable care the Bank cannot accept responsibility for ensuring that depositors have lawful title to cheques, etc., collected

Account Type PlusPlan

Transaction Code

From Branch RANDSBURG

Beneficiary Name POLISH NATIONAL FUND

Beneficiary Address

Remitter name

PlusPlan Book Balance

Signature

Instructions

Reg No 62/00738/06 Registered Bank

General Purpose Credit

NB Screened areas for Bank use only

Please prepare in Duplicate

Please ensure that your account number is correctly inserted as the Bank cannot be held responsible for errors resulting from incorrect information furnished.

Current Account

PlusPlan

Investment Account

Money Transfer

Date 5.4.89

Destination IBT Number 0205

Branch (where Account held)

Centre

Account Number

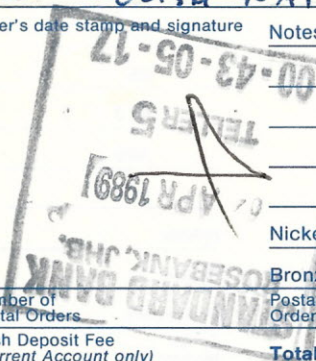
005755654

Block letters

Name

POLISH NATIONAL FUNDS

Teller's date stamp and signature

Notes R2	
R5	u
R10	20 20
R20	
R50	

Number of Postal Orders

Nickel	
Bronze	
Postal Orders	

Cash Deposit Fee (Current Account only)

Total Cash

Cheques-Drawer's name

1	
2	
3	
4	
5	

Total Credit R 20 00

Cheques, etc. handed in for collection will only be available as cash when paid. While acting in good faith and exercising reasonable care the Bank will not accept responsibility for ensuring that depositors/account-holders have lawful title to cheques, etc. collected

Generalised Deposit Serial Number

T/Code

Depositing Branch IBT Number

Name of Remitter (Money Transfers only)

Empty grid for remitter name

Reference (if applicable)

Empty grid for reference

Depositor's Signature

Handwritten signature

PlusPlan Account

New Balance

Balance compared Initials W

R

Nazwa ogniwa Skarbu Narodowego:

~~Komisja/Komitet/~~Delegat /niepotrzebne skreślić/ POL, Afryka.....

Data 31. grudnia...1989r

SPRAWOZDANIE FINANSOWE za 198⁹ rok

Pozostałość /saldo/ z ubiegłego roku .Rand.1,448,63.

WPŁYWY:

Składki i dary .....

Imprezy - tylko czysty dochód .....

razem wpływy .....

razem saldo + wpływy za 1989r. ....
=====

WYDATKI:

Propaganda, informacja /przejazdy, druki i t.p. ....

Administracyjne /portoria, telefon, różne/ .....

razem wydatki .....

Sumy przekazane do Głównej Komisji:

dnia . . . . . suma . . . . .

. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .

razem przekazano .....

Suma: Wydatki + przekazy .....

Pozostałość na 19⁹⁰ rok .....

Suma .....

Skarbnik

Prezes/Delegat

Sprawozdanie z działalności
za 1984 rok

I. Załączone cyfry /vide str.5/ ponownie wykazują znacznie wyższą sumę zebraną przez ogniwa Skarb Narodowego w roku sprawozdawczym w porównaniu do lat uprzednich:

	sumy zebrane	70% należne Rządowi	przekazano Rządowi
	£	£	£
1981	53,248	37,273	30,717
1982	58,526	40,968	41,863
1983	78,473	54,931	46,654
1984	116,500	81,550	62,476
	<u>306,747</u>	<u>214,722</u>	<u>181,710</u>
Pozostaje do wpłacenia na budżet Rządu			33,012

Z sum zebranych w roku sprawozdawczym poszczególne Ogniwa S.N. jeszcze nie przekazały £36,111.89 /vide str.3/. Z tego większość wpłynęła do Głównej Komisji w pierwszych miesiącach 1985 roku i zaległość w stosunku do Rządu została całkowicie spłacona.

Należy zauważyć, że osiągnięcie wpływów w 1984 roku powstało dzięki m.in. następującym czynnikom:

1. Darowizna złota w monetach wartości £14,500, co nie było oczywiście przewidziane w preliminarzu budżetowym na ten rok
2. Gwałtowny wzrost kursu dolara USA w drugiej połowie 1984 roku, oraz częściowo inflacja.

II. W dziedzinie administrowania przez Biuro Gł.Komisji Skarbu Narodowego Funduszem Pomocy Krajowi osiągnięto następujące wyniki:

	Zebrano w 1981r.	£30,632	
	1982	32,802	
	1983	13,860	
	1984	13,744	oraz
Fundusz Nauka/Kultura 1984		6,042	

III. W 1984 roku zostały powołane do życia nowe ogniwa Skarbu Narodowego:

1. Delegatura S.N. w Hollywood, Floryda, przekształcona na Komitet S.N. na Stan Floryda /prezes prof. dr St.Kurasik/
2. Delegatura na Poł.Michigan /p.Z.Woliński/
3. " " Wsch.Chicago /p.S.Seidl/
4. Lokalny Komitet w Melbourne, Australia /p.Katarzyna Anasiewicz/
5. Komisja S.N. na Queensland, Australia, przekształcona z Delegatury /prezes p.J.Krok/
6. Delegatura na Wiedeń, Austria /p.W.Witkowski/
7. Lokalny Komitet S.N. w Adelaide, Australia /p.S.Duluk/
8. Delegatura na Berlin Zachodni /dr A.Jarecki/

Zaprzestały działalności w ciągu roku sprawozdawczego:

1. Delegatura na Zimbabwe /Poł.Afryka/
2. " w Milwaukee, Wisc.USA.

IV. Należy wyrazić uznanie i podziękowanie następującym Ogniom Skarbu Narodowego, których wyniki finansowe znacznie wzrosły w roku sprawozdawczym w porównaniu z 1983 rokiem:

<u>Ogniwo</u>	<u>wzrost o</u>
Delegatura na Danię	402%
Komitet - New Jersey	146%
Komisja Nowa Poł.Walia,Australia	110%
Delegatura Rochester,USA.	110%
Komisja na W.Brytanię	88%
Komitet na Boston,USA.	92%
Komisja na Nową Zelandię	75%
Komitet w Hartford,USA.	64%
Komisja na Kanadę	50%
Komisja na Stan Florida	- pierwszy rok działalności.

V. Zmiany osobowe na stanowiskach w ogniwach Skarbu Narodowego w ciągu roku sprawozdawczego podawaliśmy każdorazowo w "Rzeczypospolitej Polskiej."

Z żalem przyjęliśmy do wiadomości straty poniesione przez śmierć zasłużonych i wieloletnich działaczy Skarbu Narodowego śp.Wacława Karpińskiego, prezesa Komitetu S.N. w Toledo, USA., śp.Franciszka Kasprzaka, v. prezesa tegoż Komitetu śp.Stanisława Rolskiego, Delegata S.N. na Hiszpanię śp.ppłk.dypl.Antoniego Minkiewicza, Sekretarza Gł.Kom.Rewizyjnej Sk.Nar.

Wice Prezes
Przewodniczący Kom.Finansowego

/-/ Jerzy W.Szymaniak

Przewodniczący
Główniej Komisji Skarbu Nar.

Ludwik Łubiński
Ludwik Łubiński

SKARB NARODOWY
GŁÓWNA KOMISJA

£

1983

BILANS NA DZIEŃ 31.12.1984

Aktywa

20,083	<u>Dłużnicy</u> : Ogniwa terenowe (sumy zebrane ale jeszcze nie przekazane do dnia 31.12.1984)	36,111.89
233	<u>Ruchomości</u> (poamortyzacji)	1,120.14
634	<u>Remanent</u> : Różne wartości Monety złote (zdepono- wane w banku)	1,464.38 <u>14,500.00</u>
55,630	<u>Gotówka w kasie i w banku</u>	64,800.99
		<u>117,997.40</u> =====

PasywaWierzyciele

54,931	Rząd R.P.: Saldo na 1 stycznia 1984 należne od sumy zebranej £116,499.81 =	13,939.30 <u>81,550.00</u>
46,534	<u>Minus</u> wpłacone	95,488.30 <u>62,476.02</u>
62,643	<u>Rezerwa</u>	33,012.28 <u>84,985.12</u>
		<u>117,997.40</u> =====

PRELIMINARZ BUDŻETOWY Głównej Komisji Skarbu Narodowego
na 1985 rok

<u>1984</u>			<u>1985</u>
<u>Preliminowano</u>	<u>Wykonano</u>		<u>Preliminarz</u>
£	£		£
78,000	116,000	<u>W P Ł Y W Y</u>	86,000
=====	=====	Z ogniw Skarbu Narodowego	=====
		<u>W Y D A T K I</u>	
58,500	48,538	70% na <u>budżet Rządu</u>	60,000
	13,938	za ub. rok zaległe	<u>33,012</u>
	62,476		93,012
1,500	1,882	<u>Propaganda-informacja</u>	1,000
		<u>Administracja</u>	
6,000	6,070	Biura, telefon, lokale	6,000
<u>5,000</u>	<u>4,862</u>	Osobowe	<u>5,000</u>
71,000	75,290	R a z e m	105,012
=====	=====		=====

SKARB NARODOWY
GŁÓWNA KOMISJA

RACHUNEK WPLYWOW I WYDATKOW

1983

1984

£

£

za rok 1984

WPLYWY

Zebrano:

74,211	W ogniwach Skarbu Narodowego		113,246.19
4,261	Dary indywidualne		3,253.62
		<u>Razem zebrano</u>	116,499.81
2,555	<u>Odsetki</u> od rach. depozytowych		4,703.31
1,303	<u>Prop/Informacja:</u>		
	Rachunek Medali Sk. Nar.	58.82	
	Rachunek "wydawnictw"	288.56	347.38
<u>82,331</u>			<u>121,550.50</u>

WYDATKI

4,882	<u>Administracyjne:</u> osobowe	4,862.00	
392	materiały biurowe	305.38	
1,128	portoria, telefon etc.	1,221.32	
1,000	czynsz za lokale	1,000.00	
- -	amortyzacja ruch.	221.16	
3,162	różne	3,401.56	
	Minus otrzymany zwrot		11,011.42
			79.00
10,564	<u>Prop/Informacja:</u>		10,932.32
	Propaganda ogłoszenia, wyjazdy etc.	773.61	
1,477	kost powielacza	1,108.30	1,881.91
3,210	<u>Wpłacono na budżet Rządu R.P.</u>		62,476.02
	(wtym zaległość z 1983 r. w sumie £13,938.30)		
17,080	<u>Nadwyżka</u>		46,260.25
			<u>121,550.50</u>

UWAGA

Rubryka "Wydatki administracyjne" zawiera wydatki Głównej Komisji i ogniw Sk. Nar.

SKARB NARODOWY
GŁÓWNA KOMISJA

SUMY ZEBRANE W OGNIWACH SK. NAR .

1983	<u>w 1984 roku</u>	£	
25,976	Wielka Brytania	47,342.64	
929	Francja	825.50	
119	Dania	597.70	
305	Szwecja	330.00	
310	Italia	282.00	
99	Belgia	191.40	
170	Radio Wolna Europa	140.00	
- -	Austria (W.)	146.00	
30	Austria (C.)	69.80	
30	Hiszpania	48.00	
	Niemcy Zach.	255.96	
<u>29,050</u>	<u>Razem Europa</u>	<u>50,229.00</u>	
2,290	New Jersey	5,651.09	
3,630	New York	4,696.00	
5,881	Chicago	4,658.51	
2,339	Detroit	3,373.73	
1,723	Południowa Kalifornia	1,797.60	
1,209	Półn. Kalifornia	1,407.60	
681	Hartford	1,118.19	
666	Buffalo	551.80	
399	Boston	765.58	
407	Rochester	858.43	
295	Toledo	317.36	
425	Filadelfia	131.65	
130	Pittsburgh	191.96	
70	Cleveland	222.00	
197	New Britain	237.06	
- -	Floryda (w tym 161,80 za 1983 r.)	402.84	
- -	Floryda - Del. w Richley	268.40	
64	Seattle	177.00	
- -	Wisconsin	109.15	
- -	E. Chicago + Indiana	111.94	
<u>21,084</u>	<u>Razem U.S.A.</u>	<u>28,047.89</u>	
1,409	Nowa Połdn. Walia	2,960.63	
2,274	Victoria	2,064.00	
558	Tasmania	1,127.05	
58	Queensland	862.00	
772	Płdn. Australia	682.19	
539	Zach. Australia	346.27	
253	Canberra + SPK 5	309.17	
73	Canberra - Obszar Stołeczny	85.14	
<u>5,938</u>	<u>Razem Australia</u>	<u>8,436.45</u>	
16,023	Kanada (vide załącznik)	24,045.15	
600	Nowa Zelandia	1,052.00	
600	Argentyna	1,015.70	
915	Płdn. Afryka	420.00	
74,211	<u>Razem o ogniwach</u>	<u>113,246.19</u>	
	<u>Dary indywidualne</u>	<u>3,253.62</u>	
		<u>116,499.81</u>	
		=====	

S P R A W O Z D A N I E
z kontroli działalności finansowej Głównej Komisji
Skarbu Narodowego w 1984 roku

Główna Komisja Rewizyjna Skarbu Narodowego w składzie:
Przewodniczący - J.P.Morawicz, Zastępca - J.Morozewiczowa,
Członkowie:- C.W.Chrząstowska, J.Gawlikowski, odbyła w 1984
roku dwa posiedzenia i w 1985 roku jedno posiedzenie przepro-
wadzając kontrolę kasy, rachunków bankowych, zapisów w księ-
dze głównej i ich zgodności z dowodami kasowymi.

1. Stwierdzono zamknięcie rachunków na koniec 1984 roku i wynika-
jący z nich bilans.

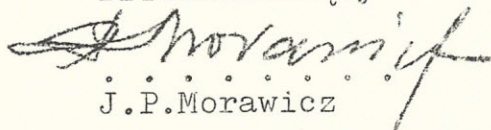
W wyniku kontroli Komisja Rewizyjna stwierdziła:

- a/ zgodność cyfr wykazanych w rachunkach wpływów i
wydatków w bilansie na 31.12.1984 z zapisami w
księgach rachunkowych i dowodami rachunkowymi
b/ sālda na koniec sprawozdawczego roku są zgodne z
zapisami w Księdze Głównej i Kasowej wynosząc:
Gotówka w kasie - £64.52
Bank: rach. bieżący 1,058.48
" depozytowy 7,700,74
" inwestycyjny 55,977.25
c/ suma ogólna zebrana przez Ognia Skarbu Narodowego
w roku sprawozdawczym wyniosła £116,499.81

2. Remanent Medali Skarbu Narodowego oraz innych wartości wynosi
na 31.12.1984 £1,464.38 . Bank "safe": -złote monety £14,500.00.

3. W wyniku przeprowadzonej kontroli Główna Komisja Rewizyjna Skar-
bu Narodowego postanowiła przedstawić na Radę Narodową R.P.
wniosek o udzielenie Głównej Komisji Skarbu Narodowego absolu-
torium z podziękowaniem za działalność w 1984 roku, oraz o wy-
rażenie podziękowania działaczom, płatnikom i pracownikom
wszystkich ogniw S.N. jak i Głównej Komisji S.N. za ofiarność
i pracę, które przyczyniły się do tak pozytywnych wyników finan-
sowych w roku sprawozdawczym.

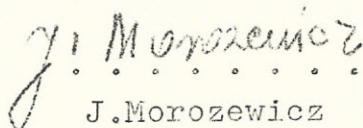
Przewodniczący

J.P.Morawicz

Członkowie:

C.W.Chrząstowska

Zastępca Przewodniczącego

J.Morozewicz

Londyn 15 kwietnia 1989.

SPRAWOZDANIE z DZIAŁALNOŚCI
za 1988 rok

I. Załączone zestawienia finansowe przedstawiają szczegółowo wyniki działalności Ogniw i Głównej Komisji Skarbu Narodowego, jak również preliminarz budżetowy na 1989 rok.
Na wstępie podajemy wynik zobowiązania Skarbu Narodowego w stosunku do Rządu R.P. w zakresie finansowym za 1988 rok:

<u>W P Ł Y W Y</u>			
<u>preliminowano</u>	<u>uzyskano</u>	<u>70%</u>	<u>wpłacono</u>
£90,000	£115,802	należne Rządowi £81,061	£70,690
		=====	
		zaległość (wpłacona 22/3/89 10,371	
			<u>£81,061</u> =====

Wpływy za rok sprawozdawczy niestety spadły w porównaniu z rokiem ubiegłym o £4,737, a to głównie z powodu braku większych zapisów testamentowych i częściowo z racji wyhań kursów walut obcych,

Udział w sumach zebranych (£115,802) przypada na poszczególne kraje/kontynenty jak następuje:

	£		
Wielka Brytania	43,105	=	38 %
Stany Zjednoczone	26,290		22 %
Kanada	19,310		17 %
Australia	10,429		9 %
Europa - Kontynent	6,988		6 %
Pozostałe	<u>9,680</u>		<u>8 %</u>
	<u>£115,802</u>		<u>100 %</u>

Następujące Ogniwa Skarbu Narodowego należy wyróżnić za podniesienie wpływów w roku sprawozdawczym w porównaniu z rokiem ubiegłym:

	<u>1987</u>	<u>1988</u>
Komisja w Canberra przy SPK,	£ 216	£2,688
Komisja w San Francisco, USA.	1,196	2,230
" New York USA.	3,618	4,687
Komisja na Szwecję	486	1,898
" " w Witten, Niemcy Zach.	203	674

Podajemy pocieszającą wiadomość o powstaniu nowych Ogniw Skarbu Narodowego w 1988 roku:

Komisja w Utica, NY., USA.
Delegatura w Venezueli
Druga Delegatura w Danii

jak również wspomnieć odnowienie działalności Delegatury przy Polskiej Sekcji Radia Wolna Europa, Monachium.

- II. Spółka " DANINA POLSRA Ltd. "
Majątek Spółki wynoszący na koniec 1988 roku £.206,693.
Odsetki bankowe za rok sprawozdawczy wyniosły £.12,717.
- III. W zakresie administrowania Funduszem Pomocy Krajowi - dary za ostatnie 5 lat wynosiły :
1984	£. 19,786
1985	8,991
1986	24,463
1987	16,125
1988	5,282
- IV. Wszelkie zmiany osobowe we władzach Ogniw Skarbu Narodowego były ogłaszane w roku sprawozdawczym w Rzeczpospolitej Polskiej. Przewodniczący Głównej Komisji p. Ludwik Łubieński jak co roku odwiedził w 1988 roku służbowo, ale na własny koszt, następujące Ognia Skarbu Narodowego lub porozumiewał się na miejscu telefonicznie : Miami na Florydzie / Płk. Dr Stefan Kurasik /, Perth Amboy - New Jersey, prezes Wł. Sosulski, New York - Dr Jan Zaprawa Ostromecki i Chicago Płk. A. Kajkowski, Szwecja - Sztokholm prezes Roman Koba i Dr Z. Stankiewicz z RUP, Finlandia p. St. Nowosielski wraz z Zarządem w Utrecht, Francja - Paryż śp. prezes Mieczysław Joszt de Dulmen, Minister J. Ursyn Niemcewicz i p. J. Kossowski.
- V. Do smutnych obowiązków Głównej Komisji Skarbu Narodowego należy wspomnienie wybitnych działaczy Skarbu Narodowego zmarłych w roku sprawozdawczym :
- ś.p. Dr Mieczysław Joszt de Dulmen - prezes Komisji Skarbu Narodowego w Paryżu Francja od 1981 roku.
ś.p. Andrzej Jasiukowicz, - prezes Komisji Skarbu Narodowego na Południową Afrykę od 1980 roku.
- VI. Główna Komisja Skarbu Narodowego wyraża gorące podziękowania i wyrazy uznania wszystkim płatnikom oraz wytrwałym i ofiarnym władzom Ogniw Skarbu Narodowego i działaczom terytorialnym za ich owocną współpracę.

Wice - prezes
Przewodniczący Kom. Fin.

Jerzy W. Szymaniak

Przewodniczący
Głównej Komisji S. N.

Ludwik Łubieński

SKARB NARODOWY
GŁÓWNA KOMISJA

Rachunek wpływów i wydatków
Ogniw terenowych i Głównej Komisji S.N.
za rok 1988

<u>1987</u> £	<u>W P Ł Y W Y</u>	<u>1988</u> £
116,700	Zebrano w Ogniwach S.N. w 1988 r.	108,439.15
<u>3,840</u>	Dary indywidualne w Gł. Komisji	<u>7,363.55</u>
120,540	R a z e m	115,802.70
<u>13,236</u>	odsetki od r-ków depozytowych	<u>15,043.22</u>
<u>133,776</u>		<u>130,845.92</u>
=====		=====
	<u>W Y D A T K I</u>	
	<u>Administracyjne:</u>	
5,183	Osobowe	5,958.35
1,016	Biuro, telefon, porto poczt.	1,164.20
<u>3,548</u>	Ogniwa: -różne biurowe	<u>2,921.80</u>
9,747		10,044.35
	<u>Propaganda/Informacja</u>	
	Druki i różne	4839.74
	mniej wpływy za medale	<u>691.50</u>
		<u>4,148.24</u>
3585		
<u>900</u>		
<u>2685</u>		
	<u>Rząd R.P.</u>	
<u>81,889</u>	Wpłacono na budżet	<u>95,966.00</u>
94,321		110,158.59
<u>39,454</u>		<u>20,687.33</u>
<u>133,776</u>	Nadwyżka	<u>130,845.92</u>
=====		=====

<u>1987</u> £	<u>Bilans na dzień 31 grudnia 1988 roku</u>	£
	<u>A K T Y W A</u>	
	<u>Dłużnicy:</u>	
29,062	Należne od Ogniw S.N. z sum zebranych	34,604.27
178,959	lecz jeszcze nie przekazanych	194,103.89
1,928	Kasa i Bank	1,624.45
<u>209,949</u>	remanent medali i innych wartości	<u>230,332.61</u>
=====		=====
	<u>P A S Y W A</u>	
	<u>Wierzyciele:</u>	
22,787	Rząd R.P. - saldo zaległe za 1987 r.	25,275.26
<u>84,378</u>	70% należne Rządowi za 1988 rok	<u>81,061.89</u>
107,165		106,337.15
<u>81,890</u>	mniej wpłacone w roku sprawozdawczym	<u>95,966.00</u>
25,275	pozostaje do uregulowania	10,371.15
<u>184,674</u>	R e z e r w a	<u>219,961.46</u>
<u>209,949</u>		<u>230,332.61</u>
=====		=====

Wykaz SUM ZEBRANYCH przez Ogniwa Skarbu Narodowego

1987			1988
£			£
<u>EUROPA</u>			
57,635.25	W. Brytania	43,105.53	
486	Szwecja	1,898.22	
<u>1,185</u>	Szwajcaria	1,312.00	
904	Francja	841.98	
203	Niemcy- Witten	674.17	
513	Belgia	473.30	
474	Austria - Wiedeń	433.05	
420	Holandia	375.50	
222	Niszpania	289.40	
--	Radio W. Europa, Monachium	163.00	
--	Niemcy Z. - Delegat	180.32	
13	Włochy	143.76	
55	Austria - Ebnensee	93.21	
29	Norwegia	68.49	
202	Dania - Delegat I	100.00	
--	Dania - " II	41.31	
<u>62,340</u>	Europa - Razem	<u>50,193.24</u>	50,193.24
<u>STANY ZJEDNOCZONE A.P.</u>			
6,036	Chicago	6,562.42	
3,618	Nowy York	4,687.79	
2,880	Detroit	2,732.56	
2,913	New Jersey	2,486.18	
1,196	Kalifornia, San Francisco	2,230.66	
1,589	" Los Angeles	930.41	
597	Buffalo	923.15	
666	Stevens Point, Visc.	843.22	
616	Milwaukee	692.13	
--	Utica	619.63	
793	Boston	580.15	
424	Rochester	526.40	
591	S. Michigan	505.02	
473	Newington, New Britain	419.74	
199	Florida - (\$620.-)	338.37	
94	Denver, Colorado	286.14	
297	Philadelphia	252.81	
768	Hartford	238.19	
548	Toledo	227.27	
152	Seattle	140.68	
138	Cleveland	66.29	
<u>25,160</u>	Stany Zjedn. - Razem	<u>26,289.21</u>	26,289.21
<u>AUSTRALIA</u>			
3,141	Nowa Połudn. Walia	3,553.36	
216	Canberra, Koło SPK	2,688.57	
1,302	Victoria	1,399.18	
979	Tasmania	1,234.97	
310	Połudn. Australia	658.80	
237	" " -Adelaide	106.47	
406	Queensland	564.35	
482	Zach. Australia	178.57	
--	Queanbeyan	44.51	
<u>7,073</u>	Australia - Razem	<u>10,428.78</u>	10,428.78
do przeniesienia . . .			<u>86,911.23</u>

Ciąg dalszy wykazu sum zebranych:

<u>1987</u> £		<u>1988</u> £
	z przeniesienia ze str.4tej	86,914.23
	<u>KANADA</u>	
19,866		<u>19,309.48</u>
1,256	<u>NOWA ZELANDIA</u>	<u>1,833.91</u>
	<u>Inne:</u>	
390	Afryka Połudn.	- - -
367	Argentyna	244.18
246	Brazylia	82.21
- -	Venezuela	<u>58.14</u>
	inne -Razem	<u>384.53</u>
	<u>Główna Komisja</u>	384.53
3,840	<u>Dary Indywidualne</u>	<u>7,363.55</u>
<u>£120,540</u> =====	Suma ogólna	<u>£115,802.70</u> =====

PRELIMINARZ BUDŻETOWY na 1989 rok

<u>za 1988 rok</u>			<u>preliminowano</u> <u>na 1989 rok</u>
preliminarz £	wykonanie £		£
90,000	115.803	<u>W P Ł Y W Y</u>	90,000
<u>15,000</u>	- - -	Z Ogniw i darów	
103,000	<u>115.803</u>	z Rezerwy	- - -
=====	=====		<u>90,000</u> =====
		<u>W Y D A T K I</u>	
88,275	95,966	Rząd R.P. 70%	63,000
		" zaległe za 1988	10,371
3,000	4,148	Propaganda/Inform.	5,400
5,000	4,086	Administracyjne	5,020
<u>6,725</u>	<u>5,958</u>	Osobowe	<u>6,200</u>
103,000	110,158		<u>90,000</u>
=====	<u>5,645</u>		=====
oszczędzono	115,803		
	=====		

GŁÓWNA KOMISJA REWIZYJNA
SKARBU NARODOWEGO R.P.

Londyn, 13.4.1989 r.

S P R A W O Z D A N I E
Z KONTROLI FINANSOWEJ DZIAŁALNOŚCI GŁÓWNEJ KOMISJI SKARBU
NARODOWEGO ZA ROK 1988.

Główna Komisja Rewizyjna Skarbu Narodowego w składzie :
Przewodnicząca - Jadwiga Morozewicz, zastępca - Jan Gawlikowski,
sekretarz - Czesława Chrzastowska, członkowie : Jan Arciszewski i
Jan Kążimierski odbyła w 1989 roku dwa posiedzenia w dniach 2 marca
i 13 kwietnia, przeprowadzając kontrolę kasy i rachunków.
W wyniku kontroli stwierdziła :

- a/ zgodność cyfr wykazanych w księdze kasowej z dowodami wpływów i wydatków oraz w księdze głównej zgodność wpisów opartych na rocznych Sprawozdaniach Finansowych ogniw Skarbu Narodowego
- b/ zgodność pozostałości majątkowych na koniec 1988 roku z zapisami w obu księgach rachunkowych, wynoszących :

w kasie - gotówką	£.	249.73
w banku : na rach. bieżącym		889.84
" " depozytowym		30,440.61
" " inwestycyjnym		162,523.71
		<hr/>
razem	£.	194,103.89
		<hr/>

- c/ zgodność remanentów artykułów wartościowych w posiadaniu biura Głównej Komisji S.N. ze stanem rzeczywistym, wynoszących na 31 grudnia 1988 roku £. 1,624.45
- d/ ogólna suma składek i darów zebranych przez ogniwa S.N. w ciągu 1988 roku wyniosła £. 115,802.70
- e/ odsetki bankowe za rok sprawozdawczy przyniosły za rok 1988 £. 15,043.22
- f/ zgodnie z ustawowym obowiązkiem Główna Komisja S.N. wpłaciła do dyspozycji Rządu R.P. 70% od zebranych w roku sprawozdawczym £. 115,802.70, a wynoszących £. 81,061.89 :

w ciągu 1988 roku	70,690.74
w 1989 roku	10,371.15
	<hr/>
razem ;	£. 81,061.89
	<hr/>

WNIOSEK : Główna Komisja Rewizyjna S.N. przedkłada Radzie Narodowej R.P. wniosek o udzielenie Głównej Komisji Skarbu Narodowego absolutorium za działalność w 1988 roku.

Ł. Chrzastowska

J. Morozewicz

GŁÓWNA KOMISJA REWIZYJNA
SKARBU NARODOWEGO R.P.

Londyn, 13.4.1989 r.

S P R A W O Z D A N I E
Z KONTROLI FINANSOWEJ DZIAŁALNOŚCI GŁÓWNEJ KOMISJI SKARBU
NARODOWEGO ZA ROK 1988.

Główna Komisja Rewizyjna Skarbu Narodowego w składzie :
Przewodnicząca - Jadwiga Morozewicz, zastępca - Jan Gawlikowski,
sekretarz - Czesława Chrzastowska, członkowie : Jan Arciszewski i
Jan Kazimierski odbyła w 1989 roku dwa posiedzenia w dniach 2 marca
i 13 kwietnia, przeprowadzając kontrolę kasy i rachunków.
W wyniku kontroli stwierdziła :

- a/ zgodność cyfr wykazanych w księdze kasowej z dowodami wpływów i wydatków oraz w księdze głównej zgodność wpisów opartych na rocznych Sprawozdaniach Finansowych ogniwi Skarbu Narodowego
- b/ zgodność pozostałości majątkowych na koniec 1988 roku z zapisami w obu księgach rachunkowych, wynoszących :

w kasie - gotówką	£.	249.73
w banku : na rach. bieżącym		889.84
" " depozytowym		30,440.61
" " inwestycyjnym		162,523.71
razem	£.	<u>194,103.89</u>

- c/ zgodność remanentów artykułów wartościowych w posiadaniu biura Głównej Komisji S.N. ze stanem rzeczywistym, wynoszących na 31 grudnia 1988 roku £. 1,624.45
- d/ ogólna suma składek i darów zebranych przez ogniwa S.N. w ciągu 1988 roku wyniosła £. 115,802.70
- e/ odsetki bankowe za rok sprawozdawczy przyniosły za rok 1988 £. 15,043.22
- f/ zgodnie z ustawowym obowiązkiem Główna Komisja S.N. wpłaciła do dyspozycji Rządu R.P. 70% od zebranych w roku sprawozdawczym £. 115,802.70, a wynoszących £. 81,061.89 :

w ciągu 1988 roku	70,690.74
w 1989 roku	10,371.15

razem ; £. 81,061.89

WNIOSEK : Główna Komisja Rewizyjna S.N. przedkłada Radzie Narodowej R.P. wniosek o udzielenie Głównej Komisji Skarbu Narodowego absolutorium za działalność w 1988 roku.

Ł. Chrzastowska

J. Morozewicz

RZĄD RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ NA UCHODŹSTWIE

OKÓLNIK O POWOŁYWANIU I DZIAŁALNOŚCI

Przedstawicielstwa Rządu RP w Krajach Wolnego Świata

1. Struktura

1.1. Rząd RP prowadzi swą działalność polityczną w krajach Wolnego Świata w oparciu o sieć organizacyjną, która, zależnie od warunków miejscowych tworzą: (a) delegaci krajowi i ich zastępcy, (b) delegaci stanowi, terenowi lub okręgowi, (c) delegaci rejonowi, (d) mężowie zaufania.

1.2. Delegaci i mężowie zaufania tworzą pod przewodnictwem delegatów krajowych krajowe delegatury Rządu RP. W szczególnych przypadkach do delegatury Rząd RP może powołać poza delegatem i mężami zaufania, osoby nie sprawujące funkcji urzędowych.

2. Podstawa działalności

2.1. Delegatów krajowych powołuje Rada Ministrów.

2.2. Zastępców delegatów, delegatów stanowych i terenowych powołują, po porozumieniu z Delegatem Krajowym, wspólnie Minister Spraw Zagranicznych i Minister Spraw Emigracji.

2.3. Delegatów okręgowych i delegatów rejonowych, po uzgodnieniu we właściwym trybie ich kandydatur, powołuje Minister Spraw Emigracji.

2.4. Mężów zaufania powołują delegaci w wyniku miejscowych konsultacji, a nominacje uzgadniają z kompetentnym ministrem.

2.5. Skład specjalnych delegatur przy delegatach krajowych ustala na wniosek właściwego delegata krajowego zarządzenie Ministra Spraw Zagranicznych i Ministra Spraw Emigracji.

2.6. Praca niepodległościowa w przedstawicielstwie Rządu RP w krajach wolnego świata, prowadzona w poczuciu patriotycznego obowiązku, jest pracą honorową. Delegatom krajowym i współpracownikom przysługuje jedynie zwrot kosztów ich działalności po uprzednim ich uzgodnieniu z właściwymi ministrami.

2.7. Delegaci Rządu RP, ich mężowie zaufania oraz członkowie delegatur pełnią swe obowiązki do odwołania ich z zajmowanych przez nich stanowisk, które są na ogół związane z okresem działalności Rządu RP, który ich na te stanowiska powołał.

3. Uprawnienia i Obowiązki

3.0. Uprawnienia i przywileje delegatów krajowych Rządu RP i ich współpracowników mają swe źródło w autorytecie prawowitych władz Rzeczypospolitej, które choć pozbawione formalnego uznania międzynarodowego, są symbolem suwerennej państwowości polskiej i reprezentują istotne interesy narodu polskiego. Uprawnienia ich i przywileje wynikają też z powszechnego poszanowania dla dobrze spełnionego przez nich obowiązku.

3.1. Delegaci krajowi i ich współpracownicy, jako przedstawicielstwo Rządu RP na uchodźstwie, prowadzą polską niepo-dległościową akcję polityczną wobec władz i wśród ludności krajów swego osiedlenia oraz w polskich środowiskach emigracji.

3.1.1. W dziedzinie pracy na arenie międzynarodowej do obowiązków przedstawicielstwa Rządu RP, a szczególnie krajowego delegata Rządu, należy:

- (a) uzyskanie dostępu do ministerstwa spraw zagranicznych państwa, w którym rezyduje, a to celem właściwego naświetlenia położenia narodu polskiego w kraju, oraz celem przedstawienia i wyjaśnienia stanowiska Rządu RP na uchodźstwie w tej i w innych sprawach. /Dla ułatwienia kontaktów międzynarodowych Rząd RP przewiduje wprowadzenie formuły zastępczej dla Ministerstwa Spraw Zagranicznych: "Central Bureau for International Relations of Free Poles";
- (b) nawiązanie i utrzymanie kontaktu z tymi władzami i czynnikami życia publicznego w kraju osiedlenia, które mogą być pomocne w pracy politycznej, kulturalnej, gospodarczej i charytatywnej na rzecz Polski i Polaków w kraju oraz na emigracji;
- (c) inicjatywa oraz pomoc w tworzeniu i w działalności miejscowych grup nacisku politycznego, występujących w obronie prawa Polaków i narodu polskiego do wolności, do swobód obywatelskich i do suwerenności państwowej, demokracji i niepodległości;
- (d) obrona dobrego imienia Narodu Polskiego i prostowanie w słowie i piśmie fałszów o narodzie polskim i o sytuacji w kraju;
- (e) poprzez kwartalne raporty pomoc Rządowi RP w ocenie, na tle nastrojów społeczeństwa, polityki zagranicznej państwa osiedlenia i ustosunkowania się miejscowego społeczeństwa do sprawy polskiej;
- (f) zadzierżgnięcie i utrzymanie więzów życzliwości z miejscowym społeczeństwem i jego instytucjami kulturalnymi, kregami twórczymi oraz środkami masowego przekazu /np. za pomocą towarzystw obopólnej przyjaźni, imprez artystyczno-kulturalnych, klubów dyskusyjnych i spotkań towarzyskich/;
- (g) dbałość o kontakty i współpracę z emigracją polityczną narodów Europy Środkowo-Wschodniej w dziedzinach wspólnych interesów politycznych i działalności kulturalnej.

3.1.2 Zapleczem pracy niepodległościowej prawowitych władz Rzeczypospolitej na uchodźstwie jest polska emigracja w wolnym świecie. Wobec niej więc ma Rząd RP i jego przedstawiciele w krajach osiedlenia szczególne obowiązki, wśród których wybijają się na pierwszy plan:

- (a) szerzenie i umacnianie idei pracy dla narodu polskiego, jako obowiązku każdego Polaka na uchodźstwie;
- (b) zachowanie ciągłości wysiłku niepodległościowego przez

łączenie w konkretnych poczynaniach politycznych, kulturalnych, gospodarczych i społecznych przedstawicieli różnych pokoleń i różnych fal emigracyjnych;

(c) rozwój wśród młodzieży zamiłowania do języka polskiego, historii, geografii, kultury i tradycji polskiej we współpracy z duszpasterstwem, ośrodkami twórczymi, nauczycielstwem itp.;

(d) ścisła współpraca z niepodległościowymi stronnictwami i ugrupowaniami politycznymi wchodzącymi w skład Rady Narodowej RP, polskimi organizacjami niepodległościowo-społecznymi, jak np. Stowarzyszenie Polskich Kombatantów, Związek Harcerstwa Polskiego, Polska Macierz Szkolna, Polskie Towarzystwo Naukowe na Obczyźnie itp.

(e) poparcie dla akcji tworzenia oddziałów Rady Narodowej RP, a w pracach już istniejących oddziałów, uczestnictwo z urzędu krajowych delegatów Rządu i pomoc administracyjna ich współpracowników;

(f) zapewnienie prawowitym władzom RP trwałej niezależnej podstawy gospodarczej współmiernej z potrzebami ich działalności politycznej na rzecz narodu, poprzez upowszechnianie idei Skarbu Narodowego wśród wolnych Polaków i ich sympatyków;

(g) łączność i współdziałanie z organizacjami polonijnymi i rzeczoznawcami pracującymi na rzecz wolności i niepodległości Polski;

(h) moralna, informacyjna, w miarę możliwości, prawna pomoc politycznym uchodźcom z kraju;

(i) informowanie o niepodległościowej działalności prawowitych władz Rzeczypospolitej na uchodźstwie i przekonywanie o konieczności wzmocnienia, w oparciu o zasadę legalizmu, wysiłku polskiej emigracji politycznej na rzecz Narodu;

(j) przeciwdziałanie dezinformacji i infiltracji reżymowej, oszukańczym wystąpieniom oraz szkodliwym dla sprawy polskiej poczynaniom przypadkowych jednostek i grup;

(k) dbałość o właściwą ocenę zasług w pracy. W tej dziedzinie przysługuje delegatom krajowym obowiązek i przywilej wnioskowania na odznaczenia państwowe i opiniowanie wniosków wysuwanych przez inne instytucje /vide zał. Nr.1./.

4. Łączność z Rządem RP w Londynie

4.1. Oceny i opracowania polityczne, sprawozdania, raporty i korespondencja służbowa delegatów krajowych z dziedziny spraw zagranicznych, winna być kierowana do Ministra Spraw Zagranicznych, a z dziedziny spraw emigracyjnych do Ministra Spraw Emigracji.

4.2. Korespondencję na inne tematy delegaci krajowi kierują do właściwych ministrów.

4.3. Delegaci i ich zastępcy mogą w sprawach kurtuazyjnych zwracać się bezpośrednio do Prezydenta RP lub Prezesa Rady Ministrów.

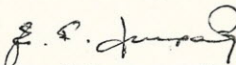
4.4. W sprawie kwartalnika "Polish Affairs" i oficjalnego miesięcznika "Rzeczpospolita Polska" należy porozumiewać się bezpośrednio z redakcjami tych wydawnictw.

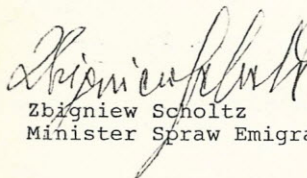
4.5 Zastępcy delegatów krajowych, delegaci stanowi, okręgowi, terenowi i rejonowi oraz mężowie zaufania utrzymują łączność z Rządem RP za pośrednictwem delegata krajowego. Za jego wiedzą jednak i zgodą mogą nawiązać bezpośredni kontakt z Ministrem Spraw Zagranicznych lub Ministrem Spraw Emigracji.

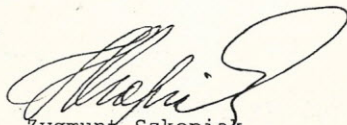
4.6 Na terenie Wielkiej Brytanii delegaci kierują korespondencją bezpośrednio do Ministerstwa Spraw Emigracji.

5. NINIEJSZE USTALENIA UNIEWAŻNIAJĄ POPRZEDNIE ZALECENIA W PORUSZONYCH SPRAWACH

Uwzględniając różnorodność dotychczasowej praktyki, mają one na celu jej wyraźniejsze sformułowanie i usprawnienie. Rząd RP wyraża nadzieję, że okażą się pomocne w pracy jego przedstawicieli i przedstawicielstw w wolnym świecie, którym przy tej sposobności dziękuje za żmudny wysiłek, bezinteresowność, poświęcenie i przykłądną sumienność w spełnianiu swych obowiązków.

Edward Szczepanik
Prezes Rady Ministrów

Zbigniew Scholtz
Minister Spraw Emigracji

Zygmunt Szkopiak
Minister Spraw Zagranicznych

Londyn, marzec 1987 r.

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ
z dnia 10 października 1988 roku
o ordynacji wyborczej do Rady Narodowej R.P.

Na podstawie art.79 ust./2/ Ustawy Konstytucyjnej stanowią co następuje:

Art. 1.

- 1/ W skład Rady Narodowej R.P. wchodzi 30 członków z wyborów, dokonanych przez ogół obywateli polskich w Wielkiej Brytanii w głosowaniu powszechnym, równym, tajnym i bezpośrednim, w/g aktu scalenia z 1972 r.
- 2/ W skład Rady Narodowej R.P. wchodzi również 11 członków z wyborów, dokonanych na obszarach Skandynawii /Szwecja, Norwegia i Dania/, Holandii, Belgii i Luksemburga oraz Szwajcarii, Austrii i Włoch przez ogół obywateli polskich zamieszkujących dany kraj i należących do polskich niepodległościowych organizacji politycznych, społecznych, kulturalnych i religijnych działających w tym kraju.
- 3/ Ordynacja wyborcza do Oddziałów Rady Narodowej R.P. w Republice Federalnej Niemiec, Stanach Zjednoczonych A.P. i w Kanadzie oraz przepisy o udziale w pracach Rady Narodowej R.P. przedstawicieli polskiej emigracji politycznej, osiadłej w nie wymienionych w niniejszym artykule krajach wolnego świata, są lub będą objęte osobnymi dekretami Prezydenta Rzeczypospolitej.

Art. 2.

- 1/ Na obszarze Wielkiej Brytanii prawo wybierania członków Rady Narodowej R.P. służy wszystkim obywatelom polskim, którzy przed dniem zarządzenia wyborów ukończyli lat 18 i zamieszkują w danym okręgu wyborczym.
- 2/ Obywatelami polskimi są też osoby pochodzenia polskiego, które po 1 września 1939 r. przyjęły obywatelstwo obce lub je nabyły z mocy urodzenia na obczyźnie.
- 3/ W krajach wymienionych w art. 1 /ust. 2/ prawo wybierania członków Rady Narodowej R.P. służy wszystkim osobom, odpowiadającym przepis ust. 1. niniejszego artykułu, które przed dniem zarządzenia wyborów uzyskały członkostwo co najmniej jednej z polskich niepodległościowych organizacji politycznych, społecznych, kulturalnych lub religijnych działających w kraju zamieszkania tych osób.

- 4/ Polską organizacją niepodległościową w rozumieniu niniejszej ordynacji wyborczej jest każde ugrupowanie, stronnictwo, partia, stowarzyszenie, związek, koło, klub, wspólnota lub towarzystwo, które skupiając w sobie obywatele polskich, prowadzi swą działalność statutową w ścisłej łączności z dążeniami narodu polskiego do odzyskania niezależnego bytu państwowego opartego o wolność, demokrację i sprawiedliwość społeczną, a także które w swej działalności odrzuca jakąkolwiek współpracę z narzuconą Krajowi władzą

Art. 3.

- 1/ Prawo wybieralności na członków Rady Narodowej R.P. z obszaru Wielkiej Brytanii mają wszystkie osoby odpowiadające przepisom art. 2./ust.1./ z obszaru zaś krajów wymienionych w art. 1. /ust. 2./ osoby, które przed dniem zarządzenia wyborów ukończyły lat 21 ora zamieszkują w kraju, w którym wybory są przeprowadzane.
- 2/ Zgłoszenia kandydatów na członków Rady Narodowej R.P. winny być złożone na piśmie podpisanym przez co najmniej 15 osób zamieszkałych w danym okręgu wyborczym w Wielkiej Brytanii i odpowiadając przepisom art. 2./ust.1./.
- 3/ W krajach wymienionych w art. 1. /ust. 2./ zgłoszenia kandydatów na członków Rady Narodowej R.P. winny być złożone na piśmie opatrzonym w podpisy co najmniej 10 osób zamieszkałych w danym krajowym okręgu wyborczym i odpowiadających przepisom art. 2. /ust.2./.
- 4/ Każdy kandydat na członka Rady Narodowej R.P. składa pisemne oświadczenie, że /a/ wyraża zgodę na zgłoszenie jego kandydatury, /b/ stoi na stanowisku Zasad Porozumienia z 1972 r., /c/ zobowiązuje się w pracy na rzecz dobra Polski nie ustawać, walke o jej wolność i niepodległość za pierwszą sobie mając powinność, /d/ przyrzeka w przypadku wyboru na członka Rady Narodowej R.P. w miarę swych możliwości i zdolności uczestniczyć w czynnościach Rady Narodowej zgodnie z jej statutem, regulaminem i prawem zwyczajowym oraz w zgodności z istotą i pojęciem "emigranta politycznego".

Art. 4.

Obszar wyborczy, składający się z Wielkiej Brytanii i krajów wymienionych w art. 1. /ust. 2./, dzieli się na 14 okręgów wyborczych. Podział tego obszaru na okręgi wyborcze oraz liczbę członków Rady Narodowej R.P. przypadających na każdy poszczególny okręg określa załącznik do niniejszej ordynacji wyborczej.

Podziału okręgów na obwody wyborcze dokonają właściwe Okręgowe Komisje Wyborcze.

Art. 5.

- 1/ Wybory członków Rady Narodowej R.P. odbywają się w obwodach. Każdemu wyborcy służy jeden głos na kartę wyborczą na członka Rady. Na karcie wyborczej wyborca głosuje najwyżej na tyłu kandydatów, ilu członków Rady Narodowej R.P. przysługuje danemu okręgowi.
- 2/ Głosowanie odbywa się na zgromadzeniach powszechnych wyborców, zwołanych w tym celu w poszczególnych obwodach, albo do urn wyborczych w lokalach wyborczych, otwartych przez określoną ilość godzin.
- 3/ W obwodach, w których zostały sporządzone listy wyborców, oba określone w niniejszym artykule /ust. 2./ rodzaje głosowania mogą być uzupełnione głosowaniem korespondencyjnym dla wyborców, którzy nie oddali głosu osobiście.
- 4/ W miejscowościach nie posiadających lokalu wyborczego Obwodowa Komisja Wyborcza przeprowadzi na zarządzenie Okręgowej Komisji Wyborczej głosowanie korespondencyjne.
- 5/ Rodzaj głosowania ustala dla każdego obwodu Okręgowa Komisja Wyborcza na wniosek Obwodowej Komisji Wyborczej.

Art. 6.

Wybory zarządza Prezydent Rzeczypospolitej. Zarządzenie to ustali zgodnie z przepisami niniejszej ordynacji wyborczej dni, w których

upływają terminy wykonania poszczególnych czynności wyborczych /kalendarz wyborczy/.

Art. 7.

Nie później niż dnia następnego po zarządzeniu wyborów Prezydent Rzeczypospolitej powoła na wniosek Rządu Główną Komisję Wyborczą złożoną z przewodniczącego, jego zastępcy i 7 członków.

Art. 8.

- 1/ Kadencja Głównej Komisji Wyborczej kończy się wraz z kadencją Rady Narodowej R.P., przy której tworzeniu Komisja została powołana.
- 2/ Wszelkie obwieszczenia i pisma Głównej Komisji Wyborczej podpisuje jej przewodniczący łącznie z jej sekretarzem.
- 3/ Członkowie Głównej Komisji Wyborczej nie mogą ubiegać się o mandat członka Rady Narodowej R.P. z wyboru.

Art. 9.

- 1/ Okręgowe Komisje Wyborcze składają się z przewodniczącego i przynajmniej 4 członków, a Obwodowe Komisje Wyborcze z przewodniczącego i przynajmniej 4 członków.
- 2/ Okręgowe Komisje Wyborcze powołuje Główna Komisja Wyborcza.
- 3/ Obwodowe Komisje Wyborcze powoływane są przez właściwe Okręgowe Komisje Wyborcze.
- 4/ Okręgowe i Obwodowe Komisje Wyborcze rozwiązują się po dokonaniu swych czynności.
- 5/ Członkowie żadnej z wymienionych w niniejszym artykule komisji wyborczych nie mogą kandydować do Rady Narodowej R.P., chyba że z chwilą zgłoszenia ich kandydatury zrezygnują z członkostwa komisji.

Art. 10.

Komisje Okręgowe i Obwodowe sporządzają ze swych czynności protokoły, które podpisują wszyscy członkowie Komisji obecni przy dokonywaniu tych czynności.

Art. 11

Nadzór nad Okręgowymi Komisjami Wyborczymi sprawuje Główna Komisja Wyborcza, nadzór zaś nad Obwodowymi Komisjami sprawują właściwe Okręgowe Komisje Wyborcze.

Art. 12.

- 1/ Zgłaszanie kandydatów na członków Rady Narodowej R.P. odbywa się w trybie i czasie ustalonym w porozumieniu z Główną Komisją Wyborczą przez Okręgowe Komisje Wyborcze z zachowaniem przepisów niniejszej ordynacji.
- 2/ Sposób ogłoszenia okręgowych list kandydatów na członków Rady Narodowej R.P. ustali w porozumieniu z Okręgowymi Komisjami Wyborczymi Główna Komisja Wyborcza.
- 3/ Kandydatom służy prawo zgłaszania mężów zaufania we właściwych obwodach i okręgach we wszystkich czynnościach, którzy ich reprezentują w komisjach.

Art. 13.

- 1/ Datę i sposób głosowania do urn oraz datę i sposób głosowania korespondencyjnego ustali Główna Komisja Wyborcza po zasięgnięciu opinii powołanych przez siebie komisji. Daty głosowania na zgromadzeniach powszechnych wyborców ustalą komisje obwodowe tak by się odbyły w ciągu nie więcej niż 7 dni od daty głosowania do urn.
- 2/ Obwodowa Komisja Wyborcza ma obowiązek ogłoszenia terminu i miejsca wyborów, wyzyskując wszelkie dostępne ku temu środki.

- 3/ Na zgromadzeniu powszechnym wyborców przewodniczy przewodniczący lub członek Obwodowej Komisji Wyborczej, a prezydium zgromadzenia stanowią jej członkowie.
- 4/ Przed zarządzeniem głosowania przewodniczący przeliczy ilość obecnych na zgromadzeniu wyborców, po czym zarządzi wręczenie każdemu wyborcy jednej karty głosowania opatrzonej wyraźnym znakiem danej Obwodowej Komisji Wyborczej, wyjaśniając równocześnie wyborcom zasadę posługiwania się w głosowaniu wyłącznie otrzymanymi kartami.
- 5/ Wyborca rozporządza tylko głosami, ile mandatów do Rady Narodowej przysługuje jego okręgowi.
- 6/ Na jednego kandydata wyborca może oddać tylko jeden głos.
- 7/ Wyborca wypełnia kartę głosowania własnoręcznie tam, gdzie Obwodowa Komisja Wyborcza nie podała na kartach głosowania nazwisk ważnie zgłoszonych kandydatów.
- 8/ Błędy i niedokładności pisowni nie powodują unieważnienia głosu jeśli nie ma wątpliwości co do tożsamości kandydata.
- 9/ Wyborca przed oddaniem głosu wymienia swe imię i nazwisko oraz wykazuje, że przysługuje mu czynne prawo wyborcze zgodnie z przepisami art. 2 niniejszej ordynacji wyborczej.
- 10/ Oddanie głosu następuje przez wrzucenie do urny w obecności członka Komisji karty głosowania.

Art. 14.

Przed rozpoczęciem głosowania na zebraniach powszechnych wyborców lub głosowania do urn w lokalach wyborczych Obwodowa Komisja Wyborcza w obecności mężów zaufania kandydatów sprawdza, czy urna wyborcza jest pusta, po czym urnę opieczętowuje. Urny nie wolno otwierać do końca głosowania.

Art. 15.

- 1/ Po zakończeniu głosowania, czy to na zgromadzeniu wyborców, czy do urny w lokalu wyborczym, czy też drogą korespondencyjną, Obwodowa Komisja Wyborcza ustala jego wynik, obliczając ilość głosów oddanych na poszczególnych ważnie zgłoszonych kandydatów odkładając karty nieważne.
- 2/ Karty głosowania unieważnia się, jeśli są puste, nie zawierają nazwisk ważnie zgłoszonych kandydatów lub nie są opatrzone wyraźnym znakiem danej Obwodowej Komisji Wyborczej w przypadku głosowania na zgromadzeniu powszechnym wyborców, albo drogą korespondencyjną.

Art. 16

Protokoły z przebiegu głosowania, podający ilość głosów, które padły na poszczególnych kandydatów na członków Rady Narodowej R.P., Obwodowe Komisje Wyborcze przekazują właściwym Okręgowym Komisjom Wyborczym w dwóch egzemplarzach - jeden dla Okręgowej Komisji Wyborczej, a drugi dla Głównej Komisji Wyborczej - nie później niż w ciągu trzech dni od daty zakończenia wyborów..

Art. 17

- 1/ W ciągu 7 dni od daty zakończenia wyborów w obwodach można wnieść do właściwej Okręgowej Komisji Wyborczej protest przeciw wyborom w danym obwodzie. Protest ten winien być podpisany przez co najmniej 20 wyborców.
- 2/ Okręgowa Komisja Wyborcza po otrzymaniu protestu kieruje go wraz ze swymi uwagami rzeczowymi do Głównej Komisji Wyborczej, która rozpatrzy go w ciągu 14 dni od daty złożenia protestu w Okręgowej Komisji Wyborczej.
- 3/ Główna Komisja Wyborcza unieważnia wybory w przypadku stwierdzenia, że odbyły się one niezgodnie z przepisami niniejszej ordynacji lub że dopuszczono się w czasie głosowania nieprawidłowości, które mogłyby wpłynąć na wynik wyborów.
- 4/ W innych przypadkach Główna Komisja Wyborcza w miarę potrzeby prostuje wynik wyborów lub zarządza ponowne głosowania w danym

Art. 18

- 1/ Po otrzymaniu wszystkich sprawozdań Obwodowych Komisji Wyborczych, Okręgowa Komisja Wyborcza podliczy wszystkie głosy ważne, które padły w okręgu na poszczególnych kandydatów na członków Rady Narodowej R.P. i sporządzi protokół, w którym wykaże /a/ ilość oddanych głosów, /b/ ilość unieważnionych głosów wg. obwodów, /c/ ogólną ilość głosów oddanych na poszczególnych kandydatów wg. obwodów oraz /d/ w okręgu jednomandatowym poda imię, nazwisko i adres kandydata, który otrzymał największą ilość głosów, w okręgu zaś wielomandatowym imiona, nazwiska i adresy kandydatów, którzy w wyniku kolejno względnej większości głosów oddanych na nich uzyskali mandaty członków Rady Narodowej R.P.
- 2/ Jeśli dwóch lub więcej kandydatów otrzymało jednakową ilość głosów, Komisja Okręgowa zaproponuje w ciągu 3 dni tym kandydatom, ażeby ustalili między sobą pierwszeństwo.

Jeśli w ciągu dalszych 3 dni do takiego uzgodnienia nie doszło, o mandacie rozstrzygnie losowanie przeprowadzone przez Komisję Okręgową na podstawie regulaminu i terminarza ustalonego przez Główną Komisję Wyborczą.

Art. 19

- 1/ Główna Komisja Wyborcza wystawia wybranym zaświadczenie o wyborze do Rady Narodowej R.P.
- 2/ W przypadku wygaśnięcia lub utraty mandatu członka Rady Narodowej z wyboru na jego miejsce wstępuje kandydat z tegoż okręgu w kolejnej względnej większości otrzymanych głosów po potwierdzeniu przez Komisarza Weryfikacyjnego.

Jeśli się lista kandydatów w danym okręgu wyczerpała, Główna Komisja Wyborcza zarządzi w danym okręgu wybory uzupełniające przy zastosowaniu odpowiednich przepisów niniejszej ordynacji wyborczej.

Art. 20.

Postanowienia szczegółowe o sposobie przeprowadzenia głosowań w obwodach i o czynnościach okręgowych i obwodowych komisji zawarte będą w instrukcjach wyborczych Głównej Komisji Wyborczej.

Art. 21.

Wykonanie niniejszego dekretu zleca się Prezesowi Rady Ministrów i Ministrowi Spraw Emigracji.

Art. 22.

Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Jednocześnie uchyla się dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 czerwca 1983 r. o ordynacji wyborczej do Rady Narodowej R.P. na obszar W. Brytanii /Dz. Ustaw R.P. Nr. 2 poz. 4/ z 1983 r./.

PREZES RADY MINISTRÓW

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ

prof. dr. Edward F. S. Szepan

Kazimierz Sabbat

MINISTER SPRAW EMIGRACJI

Zbigniew Scholtz

ZALĄCZNIK DO ORDYNACJI WYBORCZEJ DO RADY NARODOWEJ R.P.

na obszarze

Wielkiej Brytanii, Szwecji, Danii, Norwegii, Belgii, Holandii, Luksemburga, Szwajcarii, Austrii i Włoch.

No. Okręgu	Nazwa Okręgu	Obszar terytorialny	Ilość mandatów
1.	Szkocja	całość	2
2.	Anglia Północna	Northumberland, Tyne & Wear, Durham, Cleveland, Yorkshire & Humberside.	2.
3.	Anglia Północno-Zachodnia	Cumbria, Lancashire, Greater Manchester, Merseyside, Cheshire.	3.
4.	Zach. Anglia Środkowa i Płn. Walia	West Midlands, Hereford & Worcester, Shropshire, Staffordshire, Warwickshire, Leicestershire, Gwent, Gwynedd, Powys.	3.
5.	Wschodnia Anglia Środkowa	Cambridgeshire, Rutland, Norths., Leicesters., Bucks., Essex, Suffolk, Norfolk.	4.
6.	Płn.-Wsch. Anglia Środkowa	Derbyshire, Nottinghamshire, Lincolnshire.	3.
7.	Anglia Płd.-Zach. i Walia	Avon, Somerset, Dorset, Devon, Kornwalia, Płd. i Śr. Walia, Gloucestershire.	1.
8.	Anglia Płd.-Wsch.	Oxfordshire, Wiltshire, Hampshire, Berks.,	1.
9.	Londyn Zach.	Acton, Chiswick, Ealing, Brent, Hammer-smith i Fulham	5.
10.	Londyn Północny i Północno-Wschodni	Westminster, Kensington, Chelsea i dzielnice na północ od Tamizy z wył. Londynu Zach. oraz Harrow, Harrow, Hemmel Hamstead, Watford, St. Albans, Shekassford i Southend.	2.
11.	Londyn Południowy i pozostałe hrabstwa	Londyn oraz Surrey, West i East Sussex, Kent.	4.
12.	Skandynawia	Szwecja, Dania i Norwegia	5.
13.	"Benelux"	Belgia, Holandia i Luksemburg	3.
14.		Austria, Szwajcaria i Włochy	3.
	Razem		41.

Uwagi:

- Wyborcy zamieszkali w Północnej Irlandii i na Wyspach Kanalskich w Okręgu 3., zamieszkali zaś na wyspach Kanału Angielskiego w Okręgu 2.
- Główna Komisja Wyborcza może w porozumieniu z zainteresowanymi Okręgowymi Komisjami Wyborczymi zmienić granice okręgowych Komisji Wyborczych.
- Okręgowe Komisje Wyborcze mogą w porozumieniu z zainteresowanymi Komisjami Wyborczymi zmienić granice obwodów.
- Siedziby Okręgowych Komisji Wyborczych ustala Główna Komisja Wyborcza.

PAT

POLSKA AGENCJA TELEGRAFICZNA
43 Eaton Place, London, SW1X 8BX
Telefon: 01 - 235 1480

LONDYN (PAT) – Polska Agencja Telegraficzna komunikuje
i prosi o zamieszczenie w prasie:

Nr.19/88

3.10.1988.

38

DZIAŁALNOŚĆ RZĄDU R. P. NA UCHODZSTWIE

(PAT) Na zebraniu Rady Ministrów w dniu 26 września uczczono pamięć zmarłych : prof. Wiesława Strzałkowskiego, b. Ministra Oświaty i Kultury oraz mjr Adama Stankiewicza, referenta w Ministerstwie Spraw Wojskowych. Omówiono wyniki posiedzenia Rady Narodowej RP, odbytego 17 września, zwłaszcza rezolucję potępiającą napad sowiecki na Polskę 49 lat temu, dyskusję w sprawach krajowych i uchwalony projekt nowej ordynacji wyborczej. Zebranie Rady Narodowej poprzedzone było udziałem Rządu RP w złożeniu, na cmentarzu Gunnersbury, hołdu oficerom polskim zamordowanym w Katyniu. 25 września premier uczestniczył w święcie 5 Kresowej Dywizji Piechoty, minister Spraw Wojskowych zaś - w święcie Brygady Spadochronowej.

Rada Ministrów ustaliła szczegóły dziękczynnej mszy św. w katedrze westminsterskiej i przyjęcia przez Prezydenta RP, 15 października, w 10-lecie pontyfikatu Jana Pawła II i zbliżające się 70-lecie odzyskania Niepodległości. Omówiono też rozwój prac muzealnych i artystycznych, związanych ze Świętem 11 Listopada, oraz możliwości połączenia jego obchodów na obczyźnie z ruchami wolnościowymi w Kraju.

Przeprowadzono analizę i ocenę bieżącej sytuacji w Kraju, i postanowiono przedstawić w tej sprawie memorandum premierowi brytyjskiemu, p. Thatcher, w związku z jej zapowiadaną wizytą w Warszawie. Zapoznano się z wynikami rozmów przedstawicieli Rządu RP z premierem Rządu Wolnej Ukrainy, prof. J. Rudnickim. Zanotowano wizyty kilku działaczy wolnościowych z Kraju, spotkania z dr Antonim Mantykowskim ze St. Zjednoczonych i dr Andrzejem Ziółkowskim z Wiednia, oraz publikację Biuletynu PAT z materiałami o Skarbie Narodowym i nr 8 (sierpień-wrzesień) *Rzeczypospolitej Polskiej*.

Edward Szczepanik

KONFERENCJA DELEGATÓW RZĄDU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ NA UCHODŹSTWIE

Od 5 do 10 września b. r. odbyła się w W. Brytanii konferencja Delegatów Rządu RP na Uchodźstwie. Miejscem tego zebrania był ośrodek polski w Fawley Court (Henley-on-Thames), gdzie przez wiele lat księża Marianie uczyli i wychowywali nasze dzieci i gdzie obecnie mieści się godne podziwu muzeum polskie. W konferencji wzięli udział Delegaci Rządu RP z 13 krajów wolnego świata : z Australii (Eugeniusz Hardy), Austrii (Bolesław Karwat), Belgii (Bohdan Mrozowski), Francji (Jerzy Ursyn-Niemcewicz), Holandii (Jan Nikerk), Kanady (Józef Lityński), Niemiec Zachodnich (Wincenty Broniwoj-Orliński), Nowej Zelandii (Zbigniew Piotrkowski), Stanów Zjednoczonych (Aleksander Kajkowski, Ryszard Jacak i Kazimierz Serwas), Szwajcarii (Marian Respond i Zygmunt Stankiewicz), Szwecji (Wiesław Patek i Zofia Zak-Stadfors) i Włoch (Andrzej Chodakowski).

Uczestnikami z Wielkiej Brytanii byli członkowie i współpracownicy Rządu RP (Edmund Chełmiński, Czesław Czaplinski, Irena Czarnecka, Andrzej Goltz, Ryszard Kaczorowski, Leonidas Kliszewicz, Jerzy Koźniewski, Roman Lewicki, Jerzy Morawicz, Tomasz Piesakowski, Zbigniew Scholtz, Walter Szczepański, Zygmunt Szkopiak, Stanisław Wiszniewski), przewodniczący Rady Narodowej RP (Zygmunt Szadkowski), przewodniczący Głównej Komisji Skarbu Narodowego (Ludwik Łubiński), przywódcy stronnictw i ugrupowań politycznych (Mieczysław Sas-Skowroński, Aleksander Snastin, Stanisław Wasik) oraz prezes Rady Federacji Światowej SPK (Stefan Soboniewski), prezes Zjednoczenia Polskiego w W. Brytanii (Artur Rynkiewicz), i prezes Instytutu Badania Zagadnień Krajowych (Bolesław Grzybowski). Przewodniczącym Konferencji był Prezes Rady Ministrów, prof. Edward Szczepanik, przy udziale członków Rządu. Pieczę organizacyjną i administracyjną sprawował dr Tomasz Piesakowski, podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych.

Powitanie i przedstawienie uczestników Konferencji odbyło się po kolacji w poniedziałek, 5 września. Następnego dnia ks. superior Antoni Papużyński pobłogosławił poranne otwarcie obrad, wieczorem zaś odprawił mszę św. w intencji Konferencji i wygłosił głębokie, patriotyczne kazanie. On również serdecznie przemawiał na pożegnalnej kolacji, zapraszając do urządzania podobnych zebrań w Fawley Court. Kustosz inż. Henryk Lipiński otworzył podwoje muzeum i przedstawił jego cenne zbiory wieczorem, w czwartek, 8 września. Inne wieczory wypełniły spontaniczne "nocne rodaków rozmowy" w obszernych sypialniach dawnej szkoły. Poranne zebrania odbywały się w pięknej sali konferencyjnej, popołudniowe zaś - dzięki sprzyjającej pogodzie - na tarasie w uroczym parku "Folejowa".

Emigracja i Kraj

Centralnym tematem Konferencji, wprowadzonym przez Ministra Spraw Emigracji, Zbigniewa Scholtza, było położenie narodu polskiego w Kraju i rola emigracji w ulżeniu jego niedoli i dopomożeniu w odzyskaniu wolności, niepodległości, demokracji i sprawiedliwości społecznej. Stwierdzono, że w tej działalności, akcentującej nie "antyizm" lecz pozytywną pracę na rzecz Samostanowienia Narodu, należy liczyć na nie tylko "starą" emigrację polityczną, ale też i na "nową", która jest w większości "potencjalnie polityczną", pomimo różnych motywów, które skłoniły ją do opuszczenia

Ojczyzny. Od 49 już lat działalnością tą kierują, Prezydent, Rząd i Rada Narodowa RP, skąd wywodzi się pojęcie "obozu legalistycznego". Ufamy, że stronnictwa polityczne, znajdujące się poza tym obozem, z czasem do niego dołączą, przyznając, że zdał on próbę czasu i okazał się najlepszą formą służby narodowej. Jednakże, zgodnie z zasadami demokratycznymi, uznajemy możliwość innych dróg, byle by one były równoległe, a nie sprzeczne, jeśli chodzi o cele zasadnicze.

Wejście przez stronnictwa (Liga Niepodległości Polski, Polska Partia Socjalistyczna, Polskie Stronnictwo Ludowe, Stronnictwo Chrześcijańskiej Demokracji i Stronnictwo Pracy) oraz ugrupowania polityczne (Niezależna Grupa Społeczna i Niezależny Ruch Społeczny) do Rady Narodowej RP jest dowodem harmonii w uznawaniu tych celów strategicznych, z zachowaniem praktyki demokratycznej przy ustalaniu bieżącej taktyki. Co więcej, w wypadku partii "historycznych", jest ono świadectwem ciągłości tradycji niepodległościowej i manifestacją łączności z pokrewnymi wolnościowymi ruchami w Kraju, które w obecnych warunkach bezpośrednio nie mogą uczestniczyć w Radzie Narodowej RP, ani też stworzyć jej odpowiednika w Kraju. Rada ta jest oczywiście tylko ciałem doradczym dla Prezydenta i Rządu RP i chociaż ewoluuje ona w kierunku namiastki parlamentarnej, nie może stać się wyłącznie wybieralnym przedstawicielstwem emigracji, bo wówczas straciłaby charakter reprezentacji całego Narodu, znajdującego się i w Kraju i na obczyźnie.

W dyskusji nad tym tematem podkreślono konieczność popularyzacji w Kraju struktur politycznych na uchodźstwie, ich zadań i metod działania oraz włączania się, w miarę możliwości, w dyskusje nad bieżącymi zagadnieniami Kraju poprzez tamtejsze ruchy wolnościowe, zwłaszcza młodego pokolenia, popierając je we wszelki dostępny sposób. Ustosunkowując się sceptycznie do t.zw. "naprawiaczy" systemu komunistycznego, zwrócono uwagę na specyficzne trudności prawno-polityczne "Solidarności", która również wymaga naszego pełnego poparcia. Położono nacisk na współpracę z innymi narodami ujarzmionymi przez Sowiety, zwłaszcza obecnie z Bałtami, i na wspólne przedstawianie naszych dążeń politycznych na terenie międzynarodowym.

Skarb Narodowy

Ponieważ działalność polityczna emigracji zarówno na terenie krajowym jak i międzynarodowym wymaga środków finansowych, przedmiotem popołudniowych obrad w tej kluczowej sesji, wprowadzonym przez Przewodniczącego Głównej Komisji Skarbu Narodowego, Ludwika Łubińskiego, był Skarb Narodowy i Fundusz Pomocy Krajowi. Omówiono szczegółowo stan Skarbu Narodowego, jego sposoby działania i nowe możliwości, wśród których silne poparcie uzyskał projekt wydawania przez Rząd RP "Paszportu - Legitymacji Wolnego Polaka", zwłaszcza dla nowych uchodźców, za odpowiednią wpłatą na Skarb Narodowy. Zalecono też popularyzację zapisów testamentowych na Skarb Narodowy oraz rozważenie możliwości ogłoszenia "Pożyczki na Skarb Narodowy". Delegaci Rządu RP przyrzekli zwiększyć swój wkład w organizację ogniw Skarbu Narodowego i poprzeć zasadę wielorakości metod powiększania jego wpływów. Wyrażono nadzieję, że zbiórka na Skarbu Narodowy spotka się z bardziej przychylnym niż dotąd poparciem księży polskich na obczyźnie. Podkreślono też potrzebę stałego przypominania, że członkowie Rządu RP, Rady Narodowej i "jałmużnicy" Skarbu Narodowego pracują wyłącznie honorowo, dzięki czemu wszystkie zebrane fundusze idą na działalność niepodległościową.

Sprawy międzynarodowe

Drugim głównym tematem obrad, wprowadzonym przez prof. Zygmunta Szkopiaka, Ministra Spraw Zagranicznych, była działalność na terenie międzynarodowym. W pojałtańskiej sytuacji, gdzie Rząd RP nie posiada bezpośredniego dostępu do rządów obcych, musimy wykorzystywać w tym celu polskie organizacje niepodległościowe, kontakty nieoficjalne przez t.zw. *lobbying* i uruchomione od przeszło roku *Central Bureau for International Relations of Free Poles*. W tym Biurze Delegacji Rządu RP pełnią funkcje Sekretarzy na obejmowane przez nich kraje, członkowie Rządu zaś stanowią kierownictwo centralne. Obok interwencji ogólnopolitycznych, akcentujących bezprawność władzy narzuconej Polsce przez Sowiety, nasza praca na terenie międzynarodowym dotyczy pomocy gospodarczej, leczniczej i kulturalnej bezpośrednio dla narodu polskiego w Kraju, a nie dla panującego reżymu. W dążeniach niepodległościowych, tak na emigracji jak i w Kraju, współpracujemy ściśle z sąsiedzkimi narodami ujarzmionymi przez Sowiety, odkładając sprawę wzajemnych granic do odzyskania suwerenności przez nich i przez nas. Przyszłe miejsce Polski widzimy w rozszerzonej Wspólnocie Europejskiej, obejmującej ewentualne regionalne lub sub-regionalne związki narodów Europy Środkowo-Wschodniej.

W dyskusji nad tym tematem podkreślono kluczową rolę Stanów Zjednoczonych w polityce światowej i wynikającą stąd potrzebę zwiększenia ich obecnie słabego zainteresowania się sprawami Europy Środkowo-Wschodniej i w niej Polski, wykorzystując bieżącą, prezydencką kampanię wyborczą, zwłaszcza poprzez Kongres Polonii Amerykańskiej. Na Dalekim Wschodzie, Japonia jest naszym potencjalnym partnerem w żądaniach rewindykacyjnych wobec Sowieców i to wymaga naszych specjalnych wysiłków. Nie powinniśmy też zapominać o możliwości wykorzystania "karty chińskiej" w odniesieniu do Sowieców. W Europie, najważniejszym dla Polski państwem są Niemcy; ich polityka więc i znaczenie we Wspólnocie Europejskiej winny być przedmiotem naszej szczególnej uwagi. Kraje europejskie poza Wspólnotą, takie jak Szwecja, wykazują stale obawę przed Sowiecami, i to stawia przed nami znów odmienne zadania. Natomiast rosnące zainteresowanie gospodarcze Polską okazują obecnie Włochy, widzące możliwości wykorzystania polskiej, taniej siły roboczej we włoskich inwestycjach przemysłowych, średniej i małej skali, nastawionych na eksport do Sowieców i do krajów Europy Środkowo-Wschodniej, co również wymaga innego rodzaju naszego działania.

W dalszej dyskusji stwierdzono trudności w naszych stosunkach z narodami środkowo-wschodnio europejskimi na obczyźnie, spowodowane rozbięciem ich organizacji politycznych i brakiem odpowiednich partnerów dla Rządu RP w postaci ciągłych struktur państwowych. Ukraińcy stanowią jedyny wyjątek, ale i ich rząd na uchodźstwie nie ma powszechnego poparcia. Łatwiejsze natomiast są kontakty społeczno-kulturalne i te należy pielegnować, z myślą, że przyczynią się one do rozwoju współpracy politycznej. W tej dziedzinie znaczną rolę może odegrać Polski Uniwersytet na Obczyźnie w Londynie i nasze instytucje naukowe w wielu krajach. W ogóle, kontakty kulturalne, naukowe, zawodowe i społeczne w szerokich ramach wolnego świata stanowią niezmiernie ważne kanały dla naszej akcji niepodległościowej. W pracy tej powinniśmy też ciągle pamiętać o około 4 milionach Polaków w Związku Sowieckim i dopominać się o ich prawa do zachowania i rozwoju własnej kultury narodowej.

Symposium brytyjsko-polskie

W ramach sesji poświęconej sprawom międzynarodowym, w środę 7 września po południu odbyło się sympozjum brytyjsko-polskie pod egidą *Central Bureau for International Relations of Free Poles*. Sympozjum to zorganizował w imieniu tego Biura p. Andrzej Goltz, zapraszając na nie jako dyskutantów byłego ambasadora brytyjskiego w Warszawie p. Normana Reddaway; dr Normana Daviesa, profesora historii polskiej w uniwersytecie londyńskim; dr Leszka Kołakowskiego, profesora filozofii w Oksfordzie; prof. Leopolda Łabędzia, redaktora czasopisma sowietologicznego "*Survey*"; i prof. Zygmunta Szkopiaka, ministra spraw zagranicznych w Rządzie RP na Uchodźstwie. W sympozjum tym wzięli również udział przedstawiciele brytyjskiego Foreign Office, BBC i prasy oraz liczni goście angielscy i polscy z Londynu i z Henley-on-Thames. Ponadto, Leszek Moczulski, przywódca KPN, przysłał z Kraju specjalny list, który na otwarciu sympozjum odczytała jego córka Elżbieta Król, w ten sposób wprowadzając bieżącą, tematykę polską w polityce brytyjskiej jako główny przedmiot debaty.

Ambasador Reddaway, na postawione przez siebie pytanie *Poland - what next?* odpowiedział, posługując się analogią historyczną, opartą na swym pobycie w Polsce w latach 70-tych, kiedy to dwa patriotyczne "woły" - Edward Gierek i kardynał Stefan Wyszyński - ciągnęły karocę polską z dużym powodzeniem. Obecnie, trzy inne "woły" - Wojciech Jaruzelski, Lech Wałęsa i kardynał Józef Glemp - stanowią potencjalny nowy zaprzęg do wyciągnięcia tej karocy z wielkiego bagna. Pogląd ten nie uzyskał poparcia uczestników sympozjum. Prof. Davies, mówiąc o prawdopodobnie nieodzownej brytyjskiej i innej zewnętrznej pomocy w wyjściu z polskiego kryzysu, ostrzegł, że w rozmowach na ten temat grozi niebezpieczeństwo zdradliwego słownika politycznego (*Political vocabulary*), w którym pojęcia takie jak Niepodległość, Suwerenność, Pluralizm lub Nacjonalizm mają inne znaczenie dla Polaka niż dla Anglika, pomimo wspólnoty etymologicznej. Prof. Kołakowski wyraził swój pryncypialny sceptycyzm co do wiarygodności reżymowych rozmówców, zarówno z cudzoziemcami jak i z rodakami, w szczególności z Wałęsą. Na tle tych wypowiedzi prof. Szkopiak, w swym przemówieniu *Poland - the need for Independence*, zarysował pożądaną, z polskiego punktu widzenia, tematykę rozmów brytyjskiego premiera, pani Thatcher podczas jej październikowej wizyty w Warszawie. Prof. Łabędź wyraził swój sceptycyzm wobec tej wizyty, po której zakończeniu może powstać pytanie: *Was this journey really necessary?*

W dyskusji nad tymi wypowiedziami podkreślono konieczność ideologicznych, politycznych, społecznych i gospodarczych zmian w Polsce dla wyzwolenia ludzkiej energii do odbudowy Kraju, w czym doświadczenie pani Thatcher w polityce "prywatyzacji" może się okazać szczególnie cenne. Wyrażono też nadzieję, że premier brytyjski uzna za stosowne przypomnieć reżymowi Jaruzelskiego o dotąd niewykonanych postanowieniach jałtańskich w sprawie wolnych wyborów i w związku z tym opowie się za koniecznością uznania niezależnych stronnictw politycznych i dopuszczenia do ich swobodnej działalności, w imię prawdziwej demokracji, a nie jakiegos koncesjowanego "pluralizmu". Wszyscy uczestnicy sympozjum uznali je za udany przykład dyskusji o sprawach polskich z przedstawicielami społeczeństw, wśród których się osiedliliśmy i uzyskiwania ich poparcie dla naszej działalności niepodległościowej.

Zagadnienia krajowe

W trzecim dniu obrad Konferencja zajęła się bardziej szczegółową analizą bieżących zagadnień krajowych, które wprowadził Minister Spraw Krajowych, Ryszard Kaczorowski. Zwrócił on szczególną uwagę na katastrofalny stan gospodarki polskiej, rabowanie jej przez Sowiety i na dwukrotne w tym roku fale strajków robotniczych, protestujących przeciw nieudolnej polityce ekonomicznej reżymu. Podkreślił, że strajkujący domagali się przywrócenia "Solidarności", wolności wszelkiego rodzaju stowarzyszeń i wiarygodnego planu wyjścia z kryzysu. Wyraził nadzieję, że zadania te będą przedmiotem rozmów reżymu z przedstawicielami społeczeństwa, zainicjowanych spotkaniem gen. Kiszczaka z Wałęsą. Zaznaczył jednak, że branka strajkujących do wojska i inne formy represji wobec ich przywódców, podważają wiarygodność intencji reżymu. Na długą metę, polityka komunistów wobec szkolnictwa stanowi najbardziej poważne zagrożenie przyszłości Narodu polskiego.

Rozwijając te tematy, uczestnicy Konferencji stwierdzili trudności w szybkiej zmianie panującego w PRL systemu, bo jest ona uzależniona nie tylko od sytuacji wewnętrznej w Polsce, ale i od przemian w Sowietach oraz od polityki międzynarodowej. Położyli więc nacisk na konieczność stałego wymuszania na reżymie przez społeczeństwo reformy sądownictwa i narzędzi represji oraz zmiany form i aparatu rządzenia. Szczególnie ważnym jest usunięcie obecnej warstwy kierującej gospodarką PRL (nomenklatury) i zastąpienie jej w przedsiębiorstwach nowymi ludźmi, którym emigracja przy poparciu Zachodu może dopomóc. Silnie podkreślono też gospodarczy wyzysk Polski przez Sowiety, tragiczną sytuację mieszkaniową i leczniczą, zaniedbanie transportu, sprzyjający pijaństwu brak dóbr trwałej konsumpcji, oraz ekologiczne i biologiczne zagrożenie ludności w Polsce, w czym również Zachód i emigracja mogą dopomóc, szczególnie przez odpowiednią informację i poparcie inicjatywy prywatnej i kościelnej.

W zakresie zagadnień społecznych, dyskutanci byli zgodni w opinii, że w Kraju istnieje totalna niechęć do komunistycznej władzy, chociaż czynnie nie okazują tego różni oportuniści, sobkowie, obojętni, "punkci" i oczywiście elita związana z reżymem, oceniana na około 15% ludności. Kierownicza rola ruchów niepodległościowych w uaktywnieniu biernej części społeczeństwa zasługuje więc na nasze silne poparcie, które winno też obejmować kształcenie przywódców tych ruchów w demokratycznej, pokojowej działalności. Debatujący potwierdzili zagrożenie szkolnictwa polskiego w obecnej sytuacji, gdzie jest tylko 9 szkół prywatnych, i podkreślili znaczenie niezależnego harcerstwa i dobrych nauczycieli, o których musimy dbać. Zwrócono też uwagę na pozytywną rolę międzynarodowych związków zawodowych w poparciu dla "Solidarności" i na potrzebę usilenia naszych kontaktów z nimi, jak również z międzynarodowymi instytucjami kulturalnymi i naukowymi. Ważnym środkiem naszego działania w tych wielorakich kierunkach winna być akcja informacyjna i prostująca kłamstwa reżymu oraz przeciwstawiająca się obcym szkalowaniom, przez książki, broszury, prasę, radio, telewizję, film, video, manifestacje, zebrania publiczne itp.

Wnioski, wynikające z tej debaty, uznano za ważne wskazówki dla Funduszu Pomocy Krajowi, Rządu RP i jego Delegatów w ich pracy, która nie może ograniczać się do pielęgnowania symbolów suwerenności Polski. Potrzeba łączności Rządu RP z Krajem wzrasta. Czynne zaangażowanie się Jana Pawła II w zagadnienia społeczne naszej Ojczyzny powinno być dla nas przykładem.

Wybory do Rady Narodowej RP

W czwartym dniu obrad, poświęconym sprawom organizacyjnym uchodźstwa niepodległościowego, najpierw Minister Spraw Emigracji, Zbigniew Scholtz omówił projekt nowej ordynacji wyborczej do Rady Narodowej RP, której obecna kadencja upływa 17 grudnia b.r. Projekt ten przewiduje, że na 122 członków Rady, Polacy w W. Brytanii wiosną 1989 r. wybiorą 30, w głosowaniu powszechnym, tajnym, równym i bezpośrednim. W ten sam sposób, kraje Europy Zachodniej wybiorą 11 członków Rady: Skandynawia - 5 (po jednym z Danii i Norwegii i 3 ze Szwecji), Benelux (Belgia, Holandia i Luxemburg) - 3, oraz Austria, Szwajcaria i Włochy po jednym z każdego kraju. Wśród swych nominatów, Prezydent RP mianuje 3 członków Rady z Francji. Resztę radnych wyłonią stronnictwa i ugrupowania polityczne (razem 48) oraz organizacje społeczne, religijne i kulturalne. Sposób powołania Oddziałów Rady w Kanadzie, Niemczech Zachodnich i w Stanach Zjednoczonych będzie ustalony osobnym dekretem Prezydenta RP. W dyskusji wyjaśniono liczne szczegóły omówionego projektu, który Rada Narodowa uchwaliła 17 września b.r.

Nowa emigracja

Popołudniowe zebranie w ramach tej czwartej sesji było poświęcone sprawom nowych uchodźców z Polski, które wprowadził Wiceprzewodniczący Rady Pomocy Uchodźcom, Ludwik Łubiński. Scharakteryzował on położenie uchodźców w Australii, Austrii, Danii, Francji, Grecji, Kanadzie, Niemczech Zachodnich, Nowej Zelandii, Szwecji, Stanach Zjednoczonych, Turcji, W. Brytanii i we Włoszech. Omówił przy tym wielorakie problemy każdego z tych krajów oraz zarysował możliwości pomocy przez miejscowe władze państwowe i organizacje międzynarodowe, oraz przez polskie organizacje niepodległościowe.

W dyskusji nad tym tematem, w obliczu restrykcyjnej polityki imigracyjnej Australii i Nowej Zelandii, podkreślono kluczową rolę Stanów Zjednoczonych i Kanady w stałym osiedleniu rosnącego uchodźstwa polskiego, które pod presją fatalnych warunków w PRL sięga pół miliona ludzi rocznie, głównie młodych. Szczególnie trudne jest rozładowanie kilkunasto tysięcznej rzeszy uchodźców polskich we Włoszech i szybko rosnącej emigracji polskiej w Austrii. Wyrażono głęboką troskę wobec grożącego wynarodowienia się około miliona Polaków w Niemczech i podobnego niebezpieczeństwa w innych krajach. Położono więc nacisk na konieczność naszej pomocy prawnej, organizacyjnej, moralnej i kulturalnej dla nowych uchodźców. Zwrócono też uwagę na wypadki przymusowej deportacji do PRL i potrzebe odpowiedniej interwencji z naszej strony.

W końcowej części tej debaty skoncentrowano się nad problemem integracji "starej" i "nowej" emigracji. Stwierdzono, że istnieje potrzeba szerzenia świadomości naszej wspólnej "misji politycznej" i konieczność stopniowego przejmowania jej przez nowych uchodźców. Trzeba więc im dopomóc wejść do istniejących organizacji społecznych, oświatowych, kulturalnych - zwłaszcza prasy emigracyjnej, i politycznych - począwszy od ogniw Skarbu Narodowego, poprzez stronnictwa i ugrupowania polityczne, aż do Rady Narodowej i Rządu RP na Uchodźstwie. Proces ten wymaga specjalnej i wielostronnej akcji informacyjnej, skierowanej na nowych uchodźców, i wsparcia w organizowaniu przez nich "Samopomocy Nowej Emigracji". Nakłada to niełatwe obowiązki na Delegatów krajowych Rządu RP, i wymaga przesunięcia "punktu ciężkości" w ich wysiłkach z dyplomacji do pracy społeczno-niepodległościowej.

Przedstawicielstwa Rządu RP na Uchodźstwie

W ostatnim dniu obrad, w sobotę 10 września, Delegaci Rządu RP mieli możliwość podsumowania ważniejszych aspektów ich działalności na spotkaniu z premierem i ministrami spraw zagranicznych i emigracji. Stwierdzono, że zastąpienie dawniejszych jedno-osobowych delegatur przez sieć delegatów krajowych i terenowych (stanowych lub prowincjonalnych) naogół dobrze funkcjonuje. W niektórych krajach istnieją jeszcze kilko-osobowe delegatury centralne, jako wstępny etap przed utworzeniem pełnej sieci terenowej. Przedstawicielstwa Rządu RP współpracują ściśle z lokalnymi, naczelnymi organizacjami społecznymi, występującymi pod nazwą kongresów, zjednoczeń lub związków Polaków, nie ingerują jednak w ich wewnętrzne sprawy.

W kilku krajach, polskie organizacje centralne niestety przyjmują charakter "polonijny" i zatracają polityczne cele niepodległościowe. Dotyczy to zwłaszcza Stanów Zjednoczonych i Francji, gdzie wielkie skupiska ludności polskiego pochodzenia mają tylko znikome znaczenie dla niepodległościowej działalności polskiej. Dowodem tego są nikłe wpływy na Skarb Narodowy. Inny rodzaj trudności stwarzają nowe organizacje emigracyjne, powstające bez porozumienia z Rządem RP lub wbrew jego zaleceniom, jak również wymagająca demaskowania i potępienia akcja samozwanczego "prezydenta", Juliusza Sokolnickiego i jego agenta w Nowym Yorku, Konstantego Hannffa.

Silne poparcie dla Delegatów Rządu daje wszędzie SPK - Stowarzyszenie Polskich Kombatantów. Niestety, członkostwo SPK szybko się wykrusza i istnieje potrzeba jego regeneracji przez dopływ nowych członków. Jednakże rozbudowa łączności z nowymi emigrantami postępuje przeważnie powoli i polega głównie na identyfikowaniu wśród nich przywódców i wychowywaniu ich w pracy niepodległościowej na uchodźstwie. Częstsze zebrania takich działaczy, za wzorem spotkania w Ramsau (Austria) we wrześniu u.r. i kwietniowego sympozjum w Fawley Court b.r., oraz wizyty członków Rządu RP uznano za bardzo pożądane. Dużą przeszkodą w integracji "nowego" i "starego" uchodźstwa jest penetracja przez agentów komunistycznego reżymu, wymagająca mocnego przeciwdziałania z naszej strony.

W odniesieniu do rządów krajów polskiego osiedlenia, istnieje potrzeba uaktywnienia istniejących i tworzenia nowych, polskich grup nacisku politycznego (*lobbies*). Grupy te powinny prowadzić działalność ciągłą i intensyfikować ją, przy okazji wyborów parlamentarnych lub prezydenckich, spotkań i konferencji międzynarodowych. Kontakty ze stałymi organizacjami międzynarodowymi, jak np. Wspólnota Europejska lub międzynarodowe związki zawodowe, wymagają również wzmoczonego wysiłku z naszej strony. Dotyczy to też organizacji "pro-solidarnościowych" i Zagranicznego Biura Solidarności.

Popularyzację Skarbu Narodowego, jako źródła finansowego Rządu RP w jego działalności na terenie emigracyjnym, międzynarodowym i krajowym, uznano za jedno z najważniejszych zadań Delegatów Rządu RP. Podkreślono również rolę Delegatów w zbliżających się wyborach do Rady Narodowej RP i jej oddziałów. Waga akcji informacyjnej ze strony Rządu RP i osobistych kontaktów między Delegatami została także silnie zaznaczona. Wszyscy Delegaci Rządu uznali Konferencję w "Folejowie" za bardzo udaną, i wielce pomocną, w ich pracy, prosząc Rząd RP o jak najczęstsze organizowanie podobnych spotkań.

20 października, 1988 roku

Szanowny Panie,

W Orędziu Prezydenta Rzeczypospolitej na dzień 11 listopada 1988 r., rozesłanym przez PAT w komunikacie No. 21/88 z dn. 19.X.88 r., wkradła się omyłka drukarska:

W pierwszej linii Orędzia zostało omyłkowo wydrukowane: "... dnia 18 listopada 1988 roku...", a winno być: "... 11 listopada 1918 roku...", co niniejszym prosuję z uprzejmą prośbą o poprawienie w otrzymanym egzemplarzu PATa.

Po zakończeniu tekstu Orędzia z lewej strony obok podpisu Prezydenta Rzeczypospolitej ma być: "Londyn, 11 listopada 1988 r."

Łączę wyrazy poważania

SZEF KANCELARII CYWILNEJ

Bohdan Wendorff

D. H 475 2652
W 886 - 4735

PAT

POLSKA AGENCJA TELEGRAFICZNA
43 Eaton Place, London, SW1X 8BX
Telefon: 01 - 235 1480

LONDYN (PAT) – Polska Agencja Telegraficzna komunikuje
i prosi o zamieszczenie w prasie:

Nr. 21/88

40

19.10.1988.

ORĘDZIE
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ
NA DZIEŃ ŚWIĘTA NIEPODLEGŁOŚCI 1988

70 lat mija od owego pamiętnego dnia, 18 listopada 1918 roku, kiedy spełniły się marzenia i nadzieje wielu kolejnych pokoleń i Polska po wielu zrywach powstańczych i wielu ofiarach odzyskała niepodległość i wolność. Na czele Państwa, z woli narodu, stanął Naczelnik, Józef Piłsudski, twórca Legionów, odnowiciel Polskich Sił Zbrojnych. Święcimy ten dzień w tym roku bardziej uroczysto niż co roku. Święcą go z nami liczni rodacy w Kraju, ci, dla których jest drogie dziedzictwo poprzednich pokoleń.

Okres naszej niepodległości trwał tylko 20 lat. Zmowa dwu sąsiadów, dawnych zaborców, zdusiła niepodległość Polski a następnie - sąsiednich krajów. Jej owocem stało się zniewolenie przez Sowiety dziś stanowiących blok warszawski historycznych narodów Europy Środkowo-Wschodniej i rozdzielenie Europy na dwa bloki po dzień dzisiejszy.

Jednakże okres 20-lecia niepodległości mimo trudności a nawet błędów ma dla Polski ogromne znaczenie. Stworzył on nowoczesny naród polski, o niezwykłym patriotyzmie i poczuciu zwartości. Jeszcze w początkach pierwszej wojny światowej niejedna rdzenna wieś w sercu Polski modliła się za cara i życzyła mu zwycięstwa. Przecież gorzki i bolesny wyrzut zawarty w pieśni legionowej "nie chcemy już od Was uznania, ni Waszych serc, ni Waszych łez" był odpowiedzią na obojętność Polaków. W dwadzieścia

kilka lat później ta sama wieś tworzyła i wspierała Bataliony Chłopskie Armii Krajowej. Bataliony Robotnicze broniły Warszawy. Pokolenie Polski Niepodległej ze wszystkich warstw narodu, dziś dożywające późnych lat, ofiarnie i powszechnie, bez wahania, składało największą ofiarę, ofiarę życia dla Polski.

Dziś po latach widać, że ofiara ta nie była daremna. Mimo wymordowania przez obu okupantów milionów Polaków, mimo krwawego terroru wprowadzonego do zniewolonej Polski przez agentów Kremla, którego pozostałości trwają ciągle, naród polski nie dał się złamać i nie dał się zsowietyzować. Duszę narodu chroniła pamięć historyczna, chronił Kościół, chroniła wieś, chronili ludzie odważni. Dziedzicami okresu niepodległości stała się Solidarność a następnie niezależne ruchy wolnościowe, które tak skutecznie i konsekwentnie walczą o Polskę niepodległą, wolną, demokratyczną i sprawiedliwą.

W 70-tą rocznicę niepodległości Emigracja Niepodległościowa która przechowuje ciągłość suwerennych praw Rzeczypospolitej Polskiej, która broni Sprawy Polski w wolnym świecie, łączy się z narodem w Kraju, z Solidarnością, z licznymi patriotycznymi i niezależnymi ruchami politycznymi w Kraju we wspólnej wierze, że dzięki wysiłkom Narodu, i przy sprzyjającym układzie sytuacji międzynarodowej, zakończy się sztuczny i szkodliwy podział Europy i że Polska wraz z sąsiednimi narodami odzyska należne jej miejsce w Europie i wśród narodów świata.

K. Sabbat
Kazimierz Sabbat
Ameryka, 11 listopada 1982

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ

11 LISTOPADA - ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI W WOLNEJ POLSCE

W dniu 11 listopada 1918 r. Ojczyzna nasza po 123-letniej niewoli i podziale między trzech zaborców odzyskała niepodległość. W wolnej Polsce dzień ten był świętem niepodległości, świętem państwowym uroczystie obchodzonym. Po dziękczynnych modłach w kościołach, społeczeństwo z dumą patrzyło na defilujące oddziały Wojska Polskiego. Wojsko Polskie było umiłowaniem narodu, bo wywalczyło niepodległość i służyło jej obronie.

Niestety radosny okres wolności i odbudowy naszego Kraju trwał tylko 20 lat. Zmowa dwóch zbrodniarzy świata, Hitlera i Stalina, i napaść we wrześniu 1939 r. hord nazistowskich i komunistycznych pozbawiły nasz Kraj niepodległości.

Klęska hitleryzmu w 1945 r. nie przyniosła narodowi polskiemu upragnionej wolności na skutek zaborczości Rosji Sowieckiej i zdrady Polski przez aliantów.

Dyktatura komunistyczna, agentura Kremla niszczy nasz Kraj, gnębi nasz naród, jego duchowe, moralne, kulturalne i nawet fizyczne życie. Niszczy środowisko naturalne naszego pięknego Kraju. Do tego dochodzi przerażający wyzysk przez Rosję Sowiecką. Jest on rabunkiem dokonywanym od początku okupacji naszego Kraju. Obecna bieda, wprost nędza naszych rodaków w Kraju, jest spowodowana nie tylko obłądaną teorią ekonomiczną komunizmu, ale przede wszystkim tym wyzyskiem. Stocznie okrętowe, fabryki, kopalnie, rolnictwo - wszystko pracuje na rzecz Rosji Sowieckiej.

Na przestrzeni dziejów nic nas z imperializmem rosyjskim nigdy nie łączyło, przeciwnie wszystko dzieliło. Naród polski w sposób zdecydowany i stanowczy odrzuca komunizm. Jak o tym okupanci komunistyczni naszego Kraju przekonywują się, system ten nigdy nie będzie uznany ani przyjęty przez Polaków.

Polska należy do zachodnio-europejskiej rodziny narodów. Jest związana z nią położeniem geograficznym, religią, kulturą, wartościami duchowymi, zasadami moralnymi, społecznymi i światopoglądowymi. Dlatego naród polski popiera dążenia do zjednoczenia całej Europy w wolności, do likwidacji żelaznej kurtyny i muru berlińskiego. Miejsce naszej Ojczyzny jest w tej wolnej Europie. Z tego prawa, tak jak z swego prawa do wolności i niepodległości, naród polski nie zrezygnuje nigdy i będzie o nie walczył aż do zwycięstwa.

Jakkolwiek od 11 listopada 1918 mija w tym roku 70 lat, ten wielki dzień jest wryty niezatartymi zgłoskami w pamięci narodu polskiego jako spełnienie Jego pragnień i dążeń.

RZĄD RP NA UCHODŹSTWIE

PAT

POLSKA AGENCJA TELEGRAFICZNA
43 Eaton Place, London, SW1X 8BX
Telefon: 01 - 235 1480

LONDYN (PAT) – Polska Agencja Telegraficzna komunikuje
i prosi o zamieszczenie w prasie:

Nr 22/88

41

2.11.1988.

DZIAŁALNOŚĆ RZĄDU R.P. NA UCHODŹSTWIE

/PAT/ Na zebraniu Rady Ministrów w dniu 24-go października 1988 omówiono wizytę przedstawicieli niejakiego p. Lyndon H. Larouche ze Stanów Zjednoczonych, którzy zgłosili się z zapytaniem o stanowisko Rządu R.P. w sprawie kandydatów na Prezydenta Stanów Zjednoczonych. Przybyłych poinformowano, że Rząd R.P. nie wypowiadał się i nie wypowiada na temat poszczególnych kandydatów. Pod adresem wszystkich kandydatów Rząd R.P. na Uchodźstwie, jak i cała polska emigracja niepodległościowa, kieruje następujące postulaty:

"In a period of time where the Soviet Empire is undergoing a devastating food and economic crisis, the Polish Government in Exile believes that Americans of Polish origin would support a candidate for President of the United States who would commit himself to the following four points:

/1/ A firm NO to the 1945 Yalta betrayal of Poland and the nations of Central and Eastern Europe, and any future sinister dealings with the Soviet Union.

/2/ Ensuring free parliamentary elections in Poland.

/3/ Large-scale U.S. and Western assistance to the private sector of Poland's economy, especially for Poland's individual farmers.

/4/ No reductions in U.S. troop strength, nor in the American military commitment to defend Europe, in the light of the present Soviet military threat."

Przedyskutowano bieżącą sytuację w Kraju, zwłaszcza rozwój przygotowań do t.zw. "rozmów przy okrągłym stole". Zanotowano, że Central Bureau for International Relations of Free Poles wystosowało obszerny memoriał do Premiera W. Brytanii, p. M. Thatcher w związku z jej planowaną podróżą do Polski. Podczas zebrania Partii Konserwatywnej w Brighton odbyło się spotkanie brytyjsko-polskie, na którym wystąpił Minister Spraw Zagranicznych Rządu RP na Uchodźstwie. Wziął on również udział w dorocznym wieczorze Anglo-Polish Society i został wybrany przewodniczącym Satellite Communications Association, które planuje organizację przekazów telewizyjnych do Europy Środkowo-Wschodniej.

Rada Ministrów omówiła również wieczór dyskusyjny z referatem p. Józefa Teligi, przywódcy Niezależnego Ruchu Ludowego w Kraju, oraz następujące uroczystości, w których ostatnio uczestniczyli członkowie Rządu RP : msza św. w katedrze westminsterskiej w 70-lecie odzyskania Niepodległości i 10-lecie pontyfikatu Jana Pawła II, po której odbyło się przyjęcie w siedzibie Prezydenta RP; rocznicowe zebranie Związku Ewangelików Polskich w Wielkiej Brytanii; doroczne zebrania artylerzystów przeciwlotniczych i artylerzystów 5 Kresowej Dywizji Piechoty oraz święto spadochroniarzy; pogrzeb ś.p. Zofii Wielogórskiej. Ustalono plan wizyty Ministra Spraw Emigracji Rządu RP w Rzymie w związku z obchodem Święta Niepodległości. Zanotowano wydanie nr 9 *Rzeczypospolitej Polskiej* i Biuletynu PATA z oświadczeniami Prezydenta i Rządu RP w 70-tą rocznicę odzyskania Niepodległości.

PAT

POLSKA AGENCJA TELEGRAFICZNA
43 Eaton Place, London, SW1X 8BX
Telefon: 01 - 235 1480

LONDYN (PAT) – Polska Agencja Telegraficzna komunikuje
i prosi o zamieszczenie w prasie:

Nr 23/88
16.11.1988.

42

DZIAŁALNOŚĆ RZĄDU R.P. NA UCHODŹSTWIE

(PAT) Na zebraniu Rady Ministrów w dniu 9 listopada premier prof. Edward Szczepanik omówił swoją wizytę w Szwecji od 3 do 7 listopada, podczas której w imieniu Rządu RP na Uchodźstwie podpisał wspólną deklarację ideowo-programową z Rządem Estonii na obczyźnie, przebywającym w Sztokholmie, oraz udzielił wywiadów przedstawicielom szwedzkiej prasy i radia i sekcji polskiej tegoż radia. Przemawiał również na licznych zebraniach zwołanych przez Towarzystwo Przyjaciół "Kultury" (paryskiej) w Sztokholmie i na spotkaniu zorganizowanym przez Kongres Polaków w Västerås oraz uczestniczył w kilku konferencjach z polskimi działaczami niepodległościowymi w Szwecji.

Przedyskutowano przebieg i wyniki wizyty premiera W. Brytanii, p. Margaret Thatcher w Polsce i ustalono wytyczne listu do niej, który wystosuje Central Bureau for International Relations of Free Poles. Omówiono udział członków Rządu RP w obchodzie 50-lecia Moral Rearmament i w symposium Polskiego Towarzystwa Naukowego na Obczyźnie dla upamiętnienia 1000-lecia chrztu Rusi Kijowskiej. Zapoznano się z wynikami zebrania przedstawicieli narodów Europy Środkowo-Wschodniej 30 października w siedzibie Rządu RP w sprawie utworzenia wspólnego sekretariatu.

Rada Ministrów omówiła również przygotowania do wyborów do Rady Narodowej RP w dniu 16 kwietnia 1989 r., rezultaty konferencji polskich inspektorów szkolnych w W. Brytanii i wizytę nowego kierownictwa Niezależnego Ruchu Społecznego. Dokonano przeglądu trudnego położenia uchodźców polskich w Grecji, Turcji i we Włoszech. Zanotowano udział przedstawicieli Rządu RP w mszy św. za ks. Jerzego Popiełuszkę, w żałobnych uroczystościach na cmentarzu polskim w Newark i w inauguracji roku akademickiego PUNO.

PAT

POLSKA AGENCJA TELEGRAFICZNA
43 Eaton Place, London, SW1X 8BX
Telefon: 01 - 235 1480

LONDYN (PAT) – Polska Agencja Telegraficzna komunikuje
i prosi o zamieszczenie w prasie:

Nr. 25/88

14.12.1988.

43

DZIAŁALNOŚĆ RZĄDU R.P. NA UCHODŹSTWIE

(PAT) Na zebraniu Rady Ministrów w dniu 5 grudnia omówiono posiedzenie Rady Narodowej R.P., które odbyło się 3 grudnia b.r. Rada Narodowa przyjęła z uznaniem sprawozdanie premiera, prof. Edwarda Szczepanika, z działalności Rządu R.P. za rok 1988, i jednomyślnie uchwaliła wnioski Komisji Finansowo-Gospodarczej, dotyczące absolutorium dla Rządu i Głównej Komisji Skarbu Narodowego za r. 1987, oraz utworzenia *Polonia Aid Foundation Trust* o charakterze *Charity*, jako dodatkowego instrumentu finansowego Rządu. Rada Ministrów przedyskutowała również bieżącą sytuację polityczną w Kraju i dalsze konsekwencje niedawnej wizyty p. Margaret Thatcher w Polsce.

Minister Spraw Zagranicznych, prof. Zygmunt Szkopiak, przedstawił Rządowi R.P. sprawozdanie z konferencji Ruchu Europejskiego w Baden-Baden (Niemcy Zachodnie, 2-3 grudnia), zwłaszcza z sesji poświęconej stosunkom między Europą zachodnią i wschodnią. W związku z tym, omówiono również spotkanie dyskusyjne na temat bieżącej sytuacji politycznej w Związku Sowieckim w House of Commons (22.11), pod przewodnictwem sir Bernarda Braine, jak też londyńskie zebranie (26.11) Środkowo Europejskich Federalistów, oraz nowe inicjatywy, dotyczące satelitarnych przekazów telewizyjnych w języku polskim, wyłonione w Paryżu i w Londynie. Omówiono również możliwości wykorzystania poza Anglią wystawy na temat pomocy polskiej dla Żydów, zorganizowanej w Muzeum im. gen. Sikorskiego w Londynie.

Zanotowano wizytę dr Zygmunta Stankiewicza, prezesa Rady Uchodźstwa Polskiego w Szwecji, oraz udział członków Rządu w uroczystościach rocznicowych Stronnictwa Chrześcijańskiej Demokracji i w obchodach Święta Niepodległości w Birmingham i Święta Podchorążych w Londynie.

PREMIER, CZŁONKOWIE I PRACOWNICY RZĄDU R.P.
NA UCHODŹSTWIE, DZIĘKUJĄC ZA LICZNE DOWODY
PAMIĘCI, WZAJEMNIE SERDECZNIE ŻYCZĄ POGODNYCH
ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA I POMYŚLNEGO NOWEGO
ROKU.

SKARB NARODOWY

Wiemy, że to nie jest zwykle czemś nowym,
Mówić ciągle o naszym Skarbie Narodowym.
On jest podstawą naszego wolnego istnienia,
Wiążąca, ze sobą, wszystkie nasze pokolenia.
Nie zapominajmy o Pana Prezydenta apelu,
Bo nie wszyscy jednak płacą a jest nas wielu.
Istnienie niepodległego Rządu Narodowego,
Wymaga od nas dużego wkładu finansowego.
Rząd nie może działać bez materjalnej pomocy,
A to jest sprawa w naszej emigracyjnej mocy.
Obojętnie czy jesteśmy z lewicy czy z prawicy,
Bądźmy zjednoczeni i nie stwarzajmy "Targowicy".
Nasze wkłady na Skarb są specjalnie pożądane,
Bo wydatki są duże i muszą być szybko pokrywane.
Opróżniajmy w miarę możliwości nasze kieszenie,
Bez obawy, że to zmniejszy znacznie nasze mienie.
Dokonajmy więc wszyscy tego czynu obywatelskiego,
Dla niepodległości Polski i Jej życia wolnego.

roman ZUB mjr.

20 listopada, 1989r.

KOMUNIKAT INFORMACYJNY
do wiadomości wszystkich ogniw Skarbu Narodowego

- I. W czasie zebrania Delegatów Rządu i przedstawicieli ogniw Skarbu Narodowego 18 września 1989 r. z okazji zjazdu Wolnych Polaków w Londynie, zostały poruszone sprawy, które wymagają przypomnienia i wyjaśnienia:
- Fundusz Niepodległości Skarbu Narodowego nie jest nowym funduszem, a tylko istniejąca od dawna Rezerwa S.N. otrzymała nową nazwę: Fundusz Niepodległości S.N.
  - TESTAMENTY: Należałoby zachęcać by legaty testamentowe były sporządzane bez zbędnej zwłoki, były sporządzane na imię: "Polonia Aid Foundation Trust" (adres: 43 Eaton Place London SW1X 8BX), a to dlatego że ta instytucja jest pełnoprawną organizacją charytatywną zarejestrowaną w Anglii i z tego tytułu jest wolna od wszelkich podatków. Nadmieniamy, że "Polonia Aid Foundation Trust" jest założony przez Rząd R.P. na Emigracji, a nie przez Skarb Narodowy.
  - Fundusz Pomocy Krajowi nadal istnieje, a w chwili obecnej jego akcja pomocy ekonomicznej dla Kraju wymaga wzmocnienia.
- II. SPRAWOZDANIA FINANSOWE z działalności Ogniw S.N. za 1989 rok: Załączamy do wykorzystania (i pozostawienie ^{kopii} dla siebie) wzory sprawozdań z prośbą o wypełnienie odpowiednich rubryk z wyjątkiem pierwszej: "Pozostałość-saldo z ubiegłego roku" na 1.I.1989, która została już przez nas wypełniona zgodnie ze Sprawozdaniami otrzymanymi za 1988 r., z wyjątkiem trzech wypadków zgodnie z poprawkami zaleconymi przez księgowość Głównej Komisji S.N. (w tych 3 wypadkach piszemy listy do właśc. Ogniw). Prosimy o zwrócenie uwagi, by sumy zebrane w danym roku były w ramach możliwości administracyjnych przekazywane do Gł. Komisji w Londynie po potrąceniu zasadniczych kosztów i wydatków jak również by salda na koniec roku, zatrzymany przez Ogniw były nie duże, a raczej zbliżone do zera. Sprawozdania muszą być wysłane przed końcem stycznia 1990 co ułatwi księgowej Gł. Komisji zamknięcie rachunków i sporządzenie bilansu za 1989 rok.
- III. NOWE LEGITYMACJE SKARBU NARODOWEGO:
- Na wniosek przedstawiciela Komisji S.N. na W. Brytanię, przedst. wiony na plenarnym posiedzeniu G. Komisji S.N. 5 maja 1989 r. postanowiono wprowadzić do użytku nowy typ legitymacji uproszczony przez to, że: nie będzie potrzeby stosowania "wkład jak dotychczas, ani też znaczków, co jest już przez szereg ogniw stosowane. Załączamy wzór nowej legitymacji, które będzie wysyłać do Ogniw zgodnie z ich zapotrzebowaniem. Zamiast wlepiania znaczków będzie obowiązywało: 1) kwitowanie odbioru składu na odwrocie legitymacji, 2) zastosowanie kwitariusza i kopią lub grzbietem na otrzymane wpłaty, 3) prowadzenie ewidencji wydanych legitymacji.
- Znaczkami mogą być używane tylko do końca 1990 roku.

KOMUNIKAT INFORMACYJNY -(ciąg dalszy)

III (c.d.)

Wpłaty składek należy kwitować w walucie miejscowej. Dotychczasowe legitymacje (starego typu) mogą być wymienione na nowe i w tych wypadkach prosimy wpisywać na przeznaczonym miejscu - Nr i serię starej legitymacji.

IV. MEDALE SKARBU NARODOWEGO:

Podajemy nowe ceny obowiązujące od dzisiaj:

	<u>M e d a l e</u>	<u>M i n i a t u r k i</u>
Złote	£6.00	£3.50
Srebrne		
i brązowe	5.00	3.00
okucia do		
medali	1.00	1.00
Wstążka	3.90 za metr	2.90

V. BONY DOLAROWE:

tę informację podajemy do wiadomości Ogniw na terenie: Stanów Zjednoczonych, Kanady, Australii, N.Zelandii.

Posiadamy pewien zapas t.zw. "Bonów Dolarowych" wartości \$100.- \$50.- i \$25.-, które zostały wprowadzone do użytku w latach 50-tych. wydane w atrakcyjnych kolorach z wizerunkami K.Pułaskiego, J.Piłsudskiego i T.Paderewskiego z podpisami: prezesa Gł.Komisji gen.W.Andersa lub M.Dolanowskiego do uzupełnienia podpisem prezesa Ogniw wydającego taki "bon". Bony te mogą być stosowane przez Ogniw S.N. w charakterze pokwitowania otrzymanego daru na Skarb. Jeżeli zajdzie możliwość i potrzeba zastosowania na odpowiednim terenie, prosimy o wysłanie zapotrzebowania, które zostanie załatwione w miarę posiadanego zapasu.

Prosimy o szczególne zastosowanie wszystkich informacji zawartych w niniejszym Komunikacie.

Dyrektor Biura
(Rozwadowski)
(R.Rozwadowski)

Prezes
(Lubieński)
(Ludwik Lubieński)